

DEPARTAMENT D'ANTROPOLOGIA SOCIAL
I HISTÒRIA D'AMÈRICA I ÀFRICA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

**ES ARANESI.
ADAPTACIÓ A L'ENTORN I ORGANITZACIÓ SOCIAL
AL PIRINEU CENTRAL**

Oriol Beltran Costa

Tesi presentada per optar al títol de Doctor en Antropologia Social
Directors: Dr. Jesús Contreras Hernández i Dr. Xavier Roigé i Ventura
Barcelona, febrer de 1994

BIBLIOGRAFIA

- Abizanda Broto, M. (1944) *El índice de privilegios del Valle de Arán*. Balaguer, Institut d'Estudis Illerdens.
- Altamira, R. (1981) *Historia de la propiedad comunal*. Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local [1890].
- Ané, M. et al. (1987) "Els arxius municipals d'era Val d'Aran", a *VI Curs d'Estiu d'Estudis Pirinencs*. La Seu d'Urgell [Text mecanografiat].
- Archiprestat dera Val d'Aran (1979) "Archivos parroquiales del Valle de Arán", a *Terra Aranesa*, 8:16-24.
- Ardit, M.; Balcells, A.; Sales, N. (1980) "La Catalunya setcentista (1714-1789)", a Balcells, A. (coord.): *Història dels Països Catalans. De 1714 a 1975*, pàg. 15-87. Barcelona, Edhasa.
- Argudo Pérez, J.L. (1992) "La transmisión hereditaria de aprovechamientos vecinales en el derecho aragonés y navarro", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 261-266. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Arguedas, J.M. (1987) *Las comunidades de España y del Perú*. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Ariès, Ph. (1977) *L'homme devant la mort*. Paris, Seuil.
- (1981) "Réticences théoriques et intégration pratique du remariage dans la France d'Ancien Régime", a Dupâquier, J. et al. (ed.): *Marriage and remarriage in populations of the past*, pàg. 41-48. Londres, Academic Press.
- Armengol, L. (1987) *La parròquia d'Ordino al segle XIX*. Andorra la Vella, Institut d'Estudi Andorrans.
- (1988) *Comportaments socials i mentalitats col·lectives*. Andorra la Vella, Consell General d'Andorra.
- Arqué, M.; Garcia, A.; Mateu, X. (1979a) "Las agregaciones de municipios en las áreas de montaña: el caso del alto Pirineo Catalán", a *Ciudad y Territorio*, 4:65-74.
- (1979b) *El desenvolupament del capitalisme i les comarques rurals de Catalunya. El cas de l'Alt Pirineu*. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona [Tesi de llicenciatura].
- (1982) "La penetració del capitalisme a les comarques de l'Alt Pirineu", a *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1:9-67.
- Assier-Andrieu, L. (1981a) *Coutume et rapports sociaux. Etude anthropologique des communautés paysannes du Capcir*. Paris, Centre National de la Recherche Scientifique.

- (1981b) "Nature, persistance et dépérissement de la coutume domestique. La fonction successorale en Capcir et en Cerdagne", a *Études Rurales*, 84:7-29.
 - (1984a) "Le Play et la famille-souche des Pyrénées: politique, juridisme et science sociale", a *Annales E.S.C.*, 39:495-512.
 - (1984b) "Representacions jurídiques i conseqüències sociològiques del model domèstic als Pirineus", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 5:9-27.
 - (1986) "La communauté villageoise: objet historique, enjeu théorique", a *Ethnologie Française*, 16:351-360.
- Arrous, B. (1986) *Les lies et rasserries dans les Pyrénées occitanes et dans les pays voisins à l'Epoque Moderne*. Tolosa, Université de Toulouse-Le Mirail [Text mecanografiat].
- Augustins, G. (1981a) "L'évolution d'une collectivité paysanne dans les Baronniees pyrénéennes au XIXe siècle", a Bobińska, C.; Goy, J. (dir.): *Les Pyrénées et les Carpates, XVI-XX siècles*, pàg. 17-28. Varsòvia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- (1981b) "Maison et société dans les Baronniees au XIXe siècle", a Chiva, I.; Goy, J. (dir.): *Les Baronniees des Pyrénées. Anthropologie et histoire, permanences et changements. Maisons, mode de vie, société*, pàg. 21-122. Paris, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.
 - (1986) "Rôle et aspect du mariage dans le mode de perpétuation des groupes domestiques pyrénéens", a Esteban, A.; Fonquerne, Y.-R. (coord.): *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia*, pàg. 165-175. Madrid, Casa de Velázquez/Universidad Complutense.
 - (1992) "Du système à maison au système à parentèle", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 335-343. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Balfet, H. (1975) "Technologie", a Cresswell, R. (ed.): *Eléments d'ethnologie, 2. Six approches*, pàg. 44-79. Paris, Armand Colin.
- Baqueira Beret (1990) "La arquitectura aranesa: Construir el Valle", a *Baqueira Beret. Revista de la temporada 90/91*:15-32.
- Barrera, A. (1990) *Casa, herencia y familia en la Cataluña rural. Lógica de la razón doméstica*. Madrid, Alianza.
- Barrue-Pastor, M. (1988) "Appropriation foncière, pluralité des bases économiques et rôle des femmes dans le processus de transition sociale des familles et des communautés montagnardes", a *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*, 6:135-151.
- Barthez, A. (1982) *Famille travail et agriculture*. Paris, Economica.
- Beaver, P.D.; Purrington, B.L. (ed.) (1984) *Cultural adaptation to mountain environments*. Athens, University of Georgia Press.
- Behar, R. (1986) *Santa María del Monte: The presence of the past in a spanish village*. Princeton, Princeton University Press.
- Bellmunt, J. (1991) *Fets, costums i llegendes. Val d'Aran*. Lleida, Pagès.
- Belmont, N. (1978) "La fonction symbolique du cortège dans les rituels populaires du mariage", a *Annales E.S.C.*, 33:650-655.
- Beltran, O. (1989) "Las técnicas en la antropología: desarrollo y perspectivas", a *Suplementos Anthropos. Textos de la historia social del pensamiento*, 14:167-174.

- (1990) "Une saline pyrénéenne. Stratégies domestiques et adaptations techniques", a *Techniques et culture*, 15:53-72.
- Beltran, O.; Estrada, F.; Roigé, X. (1991a) *Casa i família a la Val d'Aran* (6 vol.). Vielha, Musèu dera Val d'Aran [Text mecanografiat].
- (1991b) "Casa i família a la Val d'Aran: metodologia d'una recerca amb objectius museogràfics", a *Curs d'Estiu d'Estudis Pirinencs*, pàg. 171-197. La Seu d'Urgell, Caixa de Catalunya.
- (1993) "Un projecte d'investigació sobre la casa i la família des del Musèu dera Val d'Aran", a *I Jornades sobre el patrimoni etnològic a les Terres de Ponent i l'Alt Pirineu*, pàg. 35-50. Lleida, Associació Catalana del Patrimoni Etnològic/Universitat de Lleida.
- Beltran, O.; Roigé, X.; Estrada, F. (1993) "El museu i la recerca. Una investigació sobre la casa i la família des del Musèu dera Val d'Aran", a *Revista d'Etnologia de Catalunya*, 2:141-147.
- Bennassar, B. (1974) "Mentalités, comportements, croyances", a Taillefer, F. (dir.): *Les Pyrénées. De la montagne à l'homme*, pàg. 213-247. Tolosa, Privat.
- Bennet, John W. (1976) *The ecological transition: Cultural anthropology and human adaptation*. Londres, Pergamon.
- Berkner, Lutz K. (1972) "The stem family and the developmental cycle of the peasant household: an eighteenth century austrian example", a *American Historical Review*, 77:398-418.
- (1975) "The use and misuse of census data for historical analysis of family structure", a *Journal of Interdisciplinary History*, 4:721-738.
- Bertran i Musitu, J. (1901) *El de-echo especial del Valle de Arán*. Barcelona, José Espasa.
- Bertrams Solsona, J. (1931) *La Vall d'Aran (Suïssa catalana)*. Barcelona, L'Avenç.
- Bestard, J. (1980) "La historia de la familia en el contexto de las ciencias sociales", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 2:154-162.
- (1987) "Formes de viure i maneres d'habitar", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 6:9-33.
- (1991) "La estrechez del lugar y la protección patrimonial. El significado social de los matrimonios consanguíneos en Formentera", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 444-449. Madrid, Taurus.
- (1992) "La estrechez del lugar. Reflexiones en torno a las estrategias matrimoniales cercanas", a Chacón, F.; Hernández Franco, J. (ed.): *Poder, familia y consanguinidad en la España del Antiguo Régimen*, pàg. 107-156. Barcelona, Anthropos.
- (s.d.) *Familia, residencia y cultura* [Text mecanografiat].
- Bidart, P.; Collomb, G. (1984) *L'architecture rurale française. Pays aquitains. Bordelais, Gascogne, Pays Basque, Béarn, Bigorre*. París, MATP/Berger-Levrault.
- Bobińska, C.; Goy, J. (dir.) (1981) *Les Pyrénées et les Carpates, XVI-XX siècles*. Varsòvia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Bonnain, R. (1981) "Une économie de la sociabilité: entraide, échanges et relations de voisinage dans un village pyrénéen", a Chiva, I.; Goy, J. (dir.): *Les Baronniees des Pyrénées. Anthropologie et histoire, permanences et changements. Maisons, mode de vie, société*, pàg. 169-183. París, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.

- (1986a) "Droit écrit, coutume pyrénéenne et pratiques successorales dans les Baronnie, 1769-1836", a Chiva, I.; Goy, J. (dir.): *Les Baronnie des Pyrénées. Anthropologie et histoire, permanences et changements. Maisons, espace, famille*, pàg. 157-177. París, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.
- (1986b) "Le mariage dans les Pyrénées centrales, 1769-1836", a Chiva, I.; Goy, J. (dir.): *Les Baronnie des Pyrénées. Anthropologie et histoire, permanences et changements. Maisons, espace, famille*, pàg. 123-156. París, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.
- (1986c) "Nupcialité, fécondité et pression démographique dans les Pyrénées, 1769-1836", a Chiva, I.; Goy, J. (dir.): *Les Baronnie des Pyrénées. Anthropologie et histoire, permanences et changements. Maisons, espace, famille*, pàg. 87-121. París, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.
- Bonte, P. (1985) "Faits techniques et valeurs sociales: quelques directions de recherche", a *Techniques et culture*, 5:19-48.
- (1986) "Les recherches ethnologiques sur les techniques en France après A. Leroi-Gourhan", a *La Pensée*, 254.
- Borrell i Soler, A. (1923) *Dret civil vigent a Catalunya* (5 vol.). Barcelona, Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya.
- Bourdieu, P. (1962) "Celibat et condition paysanne", a *Etudes rurales*, 5-6:32-135.
- (1972) "Les stratégies matrimoniales dans le système de reproduction", a *Annales E.S.C.*, 27:1105-1127.
- (1991) *El sentido práctico*. Madrid, Taurus.
- Bouza-Brey, F. (1986a) "Folklore aranés", a Serra i Voldú, V. (dir.): *Arxiu de Tradicions Populars*, fasc. 5, pàg. 306-312. Barcelona, José J. de Olañeta.
- (1986b) "Juegos y costumbres infantiles del Valle de Arán", a Serra i Voldú, V. (dir.): *Arxiu de Tradicions Populars*, fasc. 5, pàg. 155-157. Barcelona, José J. de Olañeta.
- Boya, J.M. (1984) *Las fiestas mayores aranesas* [Text mecanografiat].
- (1988) "Comentari sobre la Disposició Adicional Primera de l'Estatut d'Autonomia", a *Comentaris sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*, pàg. 225-234. Barcelona, Institut d'Estudis Autònoms.
- Brandes, S. (1984) "Nombres que enganyen: cinc problemes en la interpretació de dades censals en l'Espanya rural", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 5:28-43.
- Bretón, V. (1992) *Políticas agrarias y desarrollo capitalista en las tierras de Lleida. La agricultura del Segrià desde la autarquía hasta la agroindustrialización (1940-1990)*. Lleida, Universitat de Lleida [Tesi de doctorat].
- Briffaud, S. (1985) "La famille, le noïre et le mourant. Testament et mentalités dans la région de Luchon (1650-1790)", a *Annales du Midi*, 97, 172:389-409.
- (1991) *Visions et représentation du paysage montagnard (Pyrénées Centrales, milieu du XVIII s.-milieu du XIX s.). Essai sur l'histoire culturelle des relations des sociétés à leur environnement*. Tolosa, Université de Toulouse-le-Mirail [Tesi de doctorat].
- Brocà, G.M. (1907) "Costums jurídiques a la Ratlla d'Argó", a *Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans*, pàg. 335-342. Barcelona.
- (1985) *Historia del Derecho de Cataluña especialmente del Civil y Exposición de las Instituciones del Derecho Civil del mismo territorio en relación con el Código Civil*

- de España y la Jurisprudencia* (2 vol.). Barcelona, Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya [1918].
- Bromberger, Cl. (1988) "L'habitat et l'habitation: des objets complexes. Quelles directions pour l'analyse?", a *Habitat et espace dans le monde rural*, pàg. 3-15. Paris, Maison des Sciences de l'Homme.
- Brunet, S. (1987) *Les montagnards et la frontière des Pyrénées. XVII-XVIII s. Etude sur les fondements d'une contestation*. Paris, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales [Text mecanografiat].
- Buisan, G. (1991) *Des cabanes et des hommes. Vie pastorale et cabanes de pâtres dans les Pyrénées centrales*. Tarbes, Guillaume Mauran.
- Cabré, A.; Pujadas, I. (1984) *Previsions demogràfiques per a Catalunya. Comarques i municipis grans a l'horitzó 2000*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- Calame, F. (1987) "Peau de bois, peau de pierre. Permanence et fragilité de l'habitat", a *Terrain*, 9:82-91.
- (1988) "Technologie et architecture rurale", a *Habitat et espace dans le monde rural*, pàg. 67-75. Paris, Maison des Sciences de l'Homme.
- Campillo, X. (1993) *Literatura pirinenca contemporània: una antologia. L'Al: Pirineu Català vist pels seus escriptors*. Tremp, Garsineu.
- Campillo, X.; Villaró, A.; Iniesta, M. (1990) "El Pirineu: mite i realitat", a *Jornades sobre les zones de muntanya. Cultura i societat*, pàg. 269-279. Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Cardoso, C.F.S.; Pérez Brignoli, H. (1986) *Los métodos de la historia. Introducción a los problemas, métodos y técnicas de la historia demográfica, económica y social*. Barcelona, Crítica.
- Carnciro, R.L. (1977) "Adaptación cultural", a *Enciclopedia Internacional de las Ciencias Sociales*, vol. 2, pàg. 317-320. Madrid, Aguilar.
- Carrascc, P. (1961) "The civil-religious hierarchy in mesoamerican communities: Pre-spanish background and colonial development", a *American Anthropologist*, 63:483-497.
- Carretero, A. (1990) *Antropología de las técnicas. Consideraciones sobre el estudio cultural de los sistemas técnicos*. Madrid, Universidad Complutense [Tesi de doctorat].
- Casassas, L. (1978) *Fires i mercats a Catalunya*. Barcelona, Edicions 62.
- Casteran, P. (1897) "Traité internationaux des lies et passeries conclus entre hautes vallées frontalières des Pyrénées Centrales", a *Revue des Pyrénées*.
- Catálogo... (1901) *Catálogo de Montes y demás terrenos forestales exceptuados de la Desamortización por razones de Utilidad Pública formado en cumplimiento a lo dispuesto en el artículo 4º. del Real Decreto de 27 de febrero de 1897*. Madrid.
- Cau-Durban, D. (1880) "Etude sur la Vallée d'Aran (Province de Lerida)", a *Bulletin de la Société Hispano-Portugaise*, 1:155-186.
- Cavallés, H. (1910) "Une fédération pyrénéenne sous l'Ancien Régime: les traités de lies et de passeries", a *Revue Historique*, 105.
- Cavallé, J. (1985) "Sobre el caràcter local de la cultura popular", a Llopart, D.; Prat, J.; Prats, L. (ed.): *La cultura popular a debat*, pàg. 58-64. Barcelona, Serveis de Cultura Popular/Alta Fulla.

- Celaya, A. (1992) "El régimen jurídico de la familia en las regiones pirenaicas", a *Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 253-259. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Centre de Normalisacion Lingüística de la Val d'Aran (1972) *Arreperoveris*. Lleida, Pagès.
- Chang, K.C. (1962) "A typology of settlement and community patterns in some circumpolar societies", a *Arctic Anthropology*, 1:28.
- Chayanov, A.V. (1974) *La organización de la unidad económica campesina*. Buenos Aires, Nueva Visión.
- Chiva, I. (1958) *Les communautés rurales. Problèmes, méthodes et exemples de recherches*. Paris, Unesco.
- Claverie, E.; Lamaison, P. (1982) *L'impossible mariage. Violence et parenté en Gévaudan, 17, 18 et 19 siècles*. Paris, Hachette.
- Climont, T. (1986) *Realitat lingüística a la Val d'Aran*. Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Cole, J.W. (1977) "Anthropology comes part-way home: Community studies in Europe", a *Annual Review of Anthropology*, 6:349-378.
- Collomb, G.; Guibal, J. (1983) "Représentations vernaculaires de la maison et reproduction des modèles en architecture rurale", a *Ethnologie française*, 13:171-178.
- Collomp, A. (1974) "Ménage et famille. Etudes comparatives sur la dimension et la structure du groupe domestique", a *Annales E.S.C.*, 29:777-786.
- (1978) "Maison, manières d'habiter et famille en haute Provence aux XVIIe et XVIIIe siècles", a *Ethnologie française*, 8:301-319.
- (1981) "Conflits familiaux et groupes de résidence en Haute-Provence", a *Annales E.S.C.*, 36:408-425.
- (1983) *La Maison du Père*. Paris, Presses Universitaires de France.
- Comas d'Argemir, D. (1978) *Familia y herencia en el Pirineo aragonés*. Barcelona, Universitat de Barcelona [Tesi de doctorat].
- (1980) "Sistema d'herència i estratificació social: les estratègies hereditàries en el Pirineu Aragonés", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 2:25-55.
- (1985) "La família troncal en el marc de les transformacions socio-econòmiques del Pirineu d'Aragó", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 5:44-68.
- (1987) "Rural crisis and the reproduction of family systems. Celibacy as a problem in the Aragonese Pyrenees", a *Sociologia Ruralis*, 27:263-277.
- (1991) "Casa y comunidad en el Alto Aragón. Ideales culturales y reproducción social", a Lisón, C. (comp.): *Antropología de los Pueblos del Norte de España*, pàg. 131-150. Madrid, Universidad Complutense/Universidad de Cantabria.
- (1992) "Matrimonio, patrimonio y descendencia. Algunas hipótesis referidas a la Península Ibérica", a Chacón, F.; Hernández Franco, J. (ed.): *Poder, familia y consanguinidad en la España del Antiguo Régimen*, pàg. 157-175. Barcelona, Anthropos.
- (1993) "Sobre el apoyo y el cuidado. División del trabajo, género y parentesco", a Roigé, X. (coord.): *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*, pàg. 65-82. Santa Cruz de Tenerife, Asociación Canaria de Antropología.

- Comas d'Argemir, D.; Assier-Andrieu, L. (1988) "Grupo doméstico y transición social. Presentación", a *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*, 6:7-16.
- Comas d'Argemir, D.; Pujadas, J.J. (1985) *Aladradas y güellas. Trabajo, sociedad y cultura en el Pirineo Aragonés*. Barcelona, Anthropos.
- Comas d'Argemir, D.; Soulet, J.-F. (1993a) "La família als Pirineus. Prefaci", a Comas d'Argemir, D.; Soulet, J.-F. (ed.): *La família als Pirineus. Aspectes jurídics, socials i culturals de la vida familiar: continuïtats i canvis*, pàg. 10-15. Andorra la Vella, Govern d'Andorra.
- Comas d'Argemir, D.; Soulet, J.-F. (ed.) (1993b) *La família als Pirineus. Aspectes jurídics, socials i culturals de la vida familiar: continuïtats i canvis*. Andorra la Vella, Govern d'Andorra.
- Comet, R. (1929) *L'enclave espagnole du Val d'Aran. Son passée, ses anciens privilèges, coutumes et relations pastorales dans les Pyrénées Centrales*. Tolosa, Sud-Ouest [reed. Sent Gaudenç, L'Audet, 1985].
- Compilació... (1985) *Compilació del Dret Civil de Catalunya*. Barcelona, Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
- Condó i Sambeat, J. (1896) "Tradicions i costums de la Vall d'Aran", a *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, 23:227-233.
- (1915) "Vocabulari aranès", a *Butlletí de Dialectologia Catalana*, 3:1-27.
- Consorti d'Informació i Documentació de Catalunya (1977) *Distribución de la superficie municipal por cultivos agrícolas. Catalunya, año agrícola 1973*. Barcelona, Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya.
- Contreras, J. (1989) "Celibato y estrategias campesinas en España", a *El Folklore Andaluz*, 4:73-90.
- (1993) "Las formas de organización comunal en los Andes: continuidades y cambios", comunicació presentada a *La gestión comunal de los recursos: poder y economía en las sociedades locales de la Península Ibérica y de América Latina*. Barcelona [Text mecanografiat].
- Cood, N. (1973) "Saburneda", a Bailey, F.C. (ed.): *Debate and compromise. The politics of innovation*, pàg. 99-119. Oxford, Basil Blackwell.
- Coromines, J. (1931) *Vocabulario aranés*. Barcelona, Casa de Caridad.
- (1990) *El parlar de la Vall d'Aran. Gramàtica, diccionari i estudis lexicals sobre el gascó*. Barcelona, Curial.
- Corsini, C.A. (1981) "Why is remarriage a male affair?", a Dupâquier, J. et al. (ed.): *Marriage and remarriage in populations of the past*, pàg. 385-396. Londres, Academic Press.
- Costa, J. (1981) *Derecho consuetudinario y economía popular de España* (2 vol.). Saragossa, Guara [1880].
- (1983) *Colectivismo agrario en España* (2 vol.). Saragossa, Guara [1898].
- Cresswell, R. (1981) "Problemas de encuesta", a Cresswell, R.; Godelier, M. (ed.): *Utiles de encuesta y de análisis antropológicos*, pàg. 149-153. Madrid, Fundamentos.
- Cuisenier, J. (1984) "Propositions théoriques et conventions terminologiques pour une typologie de l'architecture rurale", a Bidart, P.; Collomb, G.: *L'architecture rurale française. Pays aquitains. Bordelais, Gascogne, Pays Basque, Béarn, Bigorre*. París, Musée des Arts et Traditions Populaires/Berger-Levrault.

- (1991) *La maison rustique: logique sociale et composition architecturale*. París, Presses Universitaires de France.
- Cuadrado, M. (1980) *Aprovechamiento en común de pastos y leñas*. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Danés, D. (1959) *El Valle de Arán y el papel sellado. Contribución al estudio y defensa de una exención tributaria*. Barcelona.
- Daumas, M. (1976) *La vie rurale dans le Haut Aragon Oriental*. Madrid, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Demangeon, A. (1947) "Essai d'une classification des maisons rurales", a *Problèmes de géographie humaine*. París, Armand Colin.
- Denis, M.N. (1971) "La salle commune et son évolution dans la plaine d'Alsace", a *Ethnologie Française*, 2:295-308.
- Dermigny et al. (1967) *Histoire du Languedoc*. París.
- Desbordes, F.; Laboire, J.-P. (1991) "L'évolution récente de la population dans les Pyrénées françaises", a *Revue Géographique des Pyrénées et du Sud-Ouest*, 62:7-18.
- Desplat, C. (1982) *Charivaris en Gascogne. La "morales des peuples" du XVIIe au XXe siècle*. París, Berger-Levrault.
- Digard, J.-P. (1979) "La technologie en anthropologie: fin de parcours ou nouveau souffle", a *L'Homme*, 19:73-104.
- Direcció General d'Administració Local (1989) *Reglament del patrimoni dels ens locals*. Barcelona, Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya.
- Direcció General d'Urbanisme (1982) *Normes subsidiàries i complementàries de planejament de la Vall d'Aran*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- Dirección General de la Producción Agraria; Dirección General de Producción i Indústries Agro-alimentàries (1988) *Mapa de Cultivos y aprovechamientos. Lérida*. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación/Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.
- Douglass, W.A. (1978) "Muchachas de servicio y pastores: emigración y continuidad en una aldea vasca", a Douglass, W.A.; Aceves, J.B. (ed.): *Los aspectos cambiantes de la España rural*, pàg. 87-116. Barcelona, Barral.
- Dupâquier, J. et al. (ed.) (1981) *Marriage and remarriage in populations of the past*. Londres, Academic Press.
- Ellen, R. (1982) *Environment, subsistence and system. The ecology of small-scale social formations*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Erdozain, P. (1992) "Estructura del hogar y propiedad de la tierra en la Navarra media occidental. Los casos del valle de Yerri y de Estella", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 153-162. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Esteban, A.; Fonquerne, Y.-R. (coord.) (1986) *Los Pirineos. Estudios de antropología social e historia*. Madrid, Casa de Velázquez/Universidad Complutense.
- Estrada, F. (1990) "El matrimoni al Pla d'Urgell", a Comas d'Argemir, D.; González, A. (coord.): *Família y relaciones de parentesco. Estudios desde la Antropología Social*, pàg. 145-153. València, Generalitat Valenciana.

- (1992) "De pagesa a casada amb un pagès. El rol de la dona en les relacions dins la casa al Pla d'Urgell", comunicació presentada a *La dona i el món rural*. Lleida [Text mecanografiat].
- Estrada, F.; Roigé, X.; Beltran, O. (1993) *Entre l'amor i l'interès. El procés matrimonial a la Val d'Aran*. Tremp. Garsineu.
- Etchelecou, A. (1991) *Transition démographique et système coutumier dans les Pyrénées occidentales*. Paris, Presses Universitaires de France/Institut National d'Etudes Démographiques.
- Fauve-Chamoux, A. (1981) "Population et famille dans les Hautes Pyrénées aux XVIIIe-XXe siècles. L'exemple d'Esparros", a Bobińska, C.; Goy, J. (dir.): *Les Pyrénées et les Carpates, XVIe-XXe siècles*, pàg. 43-63. Varsòvia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- (1984) "Les structures familiales au royaume des familles souches: Esparros", a *Annales E.S.C.*, 3:513-529.
- Ferrer, L. (1987) *Pagesos, rabassaires i industrials a la Catalunya central (segles XVIII-XIX)*. Barcelona, Abadia de Montserrat.
- Ferrer, A.; Muñós, M.J. (1985) "Comportaments socials i mentalitat a través dels testaments", a *Universitas Tarraconensis*, 7.
- Fine-Souriac, A. (1977) "La famille souche pyrénéenne au XIXe siècle: quelques réflexions de méthode", a *Annales E.S.C.*, 32:478-487.
- (1978) "La limitation des naissances dans le sud-ouest de la France: fécondité, allaitement et contraception au Pays de Sault, du milieu du XVIIIe siècle à 1914", a *Annales du Midi*, 90:155-188.
- Flandrin, J.-L. (1979) *Origines de la familia moderna*. Barcelona, Crítica.
- Flaquer, L.G. (1984) "Evaluación crítica de las distintas metodologías para el estudio de las familias troncales campesinas", a Sevilla, E. (coord.): *Sobre agricultores y campesinos. Estudios de sociología rural de España*, pàg. 251-272. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Flinn, M.W. (1989) *El sistema demográfico europeo, 1500-1820*. Barcelona, Crítica.
- Fleury, M.; Henry, L. (1976) *Nouveau manuel de dépouillement et d'exploitation de l'état civil ancien*. Paris, Institut National d'Etudes Démographiques.
- Fortes, M. (1958) "Introduction", a Goody, J. (ed.): *The developmental cycle in domestic groups*, pàg. 1-14. Cambridge, Cambridge University Press.
- Fourcassie, J. (1990) *Le romantisme et les Pyrénées*. Tolosa, Annales Pyrénéennes.
- Freal, J.; Lhuisset, C. (1981) *Temoins de la vie paysanne. Les Pyrénées*. Garnier.
- Fuenzalida, F. (1976) "Estructura de la comunidad de indígenas tradicional. Una hipótesis de trabajo", a Matos Mar, J. (comp.): *Hacienda, comunidad y campesinado en el Perú*, pàg. 219-263. Lima, Instituto de Estudios Peruanos.
- Garcés, J.; Gavín, J.; Satué, E. (1988) *Arquitectura popular de Serrablo*. Osca, Diputación Provincial de Huesca.
- García Muñoz, A. (1991) "Familia y división del trabajo en el latifundismo: la fuente oral", a *Política y Sociedad*, 9:87-96.
- García Ruíz, J.M.; Lasanta Martínez, T. (1992) "Crisis de la trashumancia y abandono de los recursos ganaderos en el Pirineo aragonés", a *Quercus*, 80:26-32.
- Geistdoerfer, A. (1976) "Description des techniques", a *Techniques et culture. Bulletin de l'Equipe de Recherche 191*, 1:60-99.

- Gieysztor, I. (1981) "Les enfants illégitimes dans une paroisse de Pologne aux dix-septième et dix-huitième siècles", a Dupâquier, J. et al. (ed.): *Marriage and remarriage in populations of the past*, pàg. 429-437. Londres, Academic Press.
- Giménez, C. (1990a) "La polémica europea sobre la comunidad aldeana (1850-1900)", a *Agricultura y Sociedad*, 55.
- (1990b) "El pensamiento agrario de Joaquín Costa a la luz del debate europeo sobre el campesinado", a *Agricultura y Sociedad*, 56.
- (1991) *Valdelaguna y Coatepec. Permanencia y funcionalidad del régimen comunal agrario en España y México*. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Godelier, M. (1978) *Economía, fetichismo y religión en las sociedades primitivas*. Madrid, Siglo XXI.
- (1987) "Los procesos de transición. Estudios de casos antropológicos", a *Revista Internacional de Ciencias Sociales*, 114:5-125.
- Golte, J. (1980) *La racionalidad de la organización andina*. Lima, Instituto de Estudios Peruanos.
- Gómez, M.P. (1990) *Inventari dels Arxius Municipals dera Val d'Aran*. Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya [Text mecanografiat].
- Gontier, F. (1986) *Les immigrants du quartier espagnol de Bordeaux au début de la IIIe République (1876-1886)*. Bordèu, Université de Bordeaux III [Text mecanografiat].
- González Bueno, M. (1986) "La familia en el valle de Aneu (Pallars Sobirà, Lérida)", a Esteban, A.; Fonquerne, Y.-R. (coord.): *Los Pirineos. Estudios de antropología social e historia*, pàg. 149-163. Madrid, Casa de Velázquez/Universidad Complutense.
- González-García Gutiérrez, A. (1971) *Estudio de ordenación integral de la comarca del Valle de Arán (Provincia de Lérida)*. Lleida, Icona [Text mecanografiat].
- González-Quevedo, R. (1991) *Roles sexuales y cambio social en un valle de la cordillera cantábrica*. Barcelona, Anthropos.
- Goody, J. (1986) *La evolución de la familia y del matrimonio en Europa*. Barcelona, Herder.
- Gossiaux, J.-F. (1991) "Communauté", a Bonte, P.; Izard, M. (dir.): *Dictionnaire de l'Ethnologie et de l'Anthropologie*, pàg. 165-166. París, Presses Universitaires de France.
- Gourdon, M. (1884) *A travers l'Aran (Itinéraires d'un turiste)*. París, G. Charpentier.
- (1924) *Au pays d'Aran*. Sent Gaudenç.
- Goy, J. (1981) "Permanences et changements: les Baronnie pyrénéennes aux XVIIIe et XIXe siècles", a Bobińska, C.; Goy, J. (dir.): *Les Pyrénées et les Carpates, XVI-XX siècles*, pàg. 9-15. Varsòvia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Gracia Tolba, F. (1752) *Ordinaciones, pragmática y edictos reales del Valle de Arán hechos en 1616*. Barcelona.
- (1793) *Relación al rey Don Felipe III, nuestro señor, del nombre, sitio, planta, fertilidad, poblaciones, castillos, Iglesias y personas del valle de Aran, de los Reyes que le han poseído, sus conquistas, costumbres, leyes y gobierno*. Madrid, Antonio Espinosa [1613] [reed. Banhèras de Bigorra, D. Bérot, 1889].

- Guasch, D. (1992) "Els capítols matrimonials: una pràctica en plena decadència", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 301-308. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Guibal, J. (1987) "Habiter la maison paysanne. La fonction domestique et l'architecture en Languedoc méditerranéen", a *Terrain*, 9:72-81.
- Guille-Escuret, G. (1989) *Les sociétés et leurs natures*. Paris, Armand Colin.
- Guillet, D. (1983) "Toward a cultural ecology of mountains: The Central Andes and the Himalayas compared", a *Current Anthropology*, 24:561-574.
- Guy, Y. (1988) *Saint-Savin. Démographie d'un village bigourdan, 1618-1975*. Tolosa, Centre National de la Recherche Scientifique.
- Guy, Y.; Guy, M.-V. (1988) "Naissances illégitimes et conceptions pré-nuptiales en Lavedan (1615-1964)", a *Annales du Midi*, 100:435-458.
- Hajnal, J. (1965) "European marriage patterns in perspective", a Glass, D.V.; Eversley, D.E.C. (ed.): *Population in history*, pàg. 101-143. Londres.
- (1982) "Two kinds of pre-industrial household formation system", a *Population and Development Review*, 8:449-494.
- Hardesty, D.L. (1979) *Antropología ecológica*. Barcelona, Bellaterra.
- Hardin, G. (1968) "The tragedy of the commons", a *Science*, 162:1243-1248.
- Harris, M. (1981) *El desarrollo de la teoría antropológica. Una historia de las teorías de la cultura*. Madrid, Siglo XXI.
- Harris, M.; Ross, E.B. (1991) *Sexo, muerte y fecundidad. La regulación demográfica en las sociedades preindustriales y en desarrollo*. Madrid, Alianza.
- Helm, J. (1969) "Remarks on the methodology of band composition analysis", a Damas, D. (ed.): *Contributions to Anthropology: Band societies*. National Museums of Canada, 228.
- Henry, L. (1972) "La fécondité des mariages dans les quart sud-ouest, de 1720 à 1829", a *Annales E.S.C.*, 27:612-640, 977-1023.
- (1981) "Le fonctionnement du marché matrimonial", a Dupâquier, J. et al. (ed.): *Marriage and remarriage in populations of the past*, pàg. 191-198. Londres, Academic Press.
- (1983) *Manual de demografia histórica*. Barcelona, Crítica.
- Héritier, F. (1981) *L'exercice de la parenté*. Paris, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales/Gallimard/Seuil.
- Hernández Palmés, L. (1943) "Capítulos matrimoniales en las comarcas ilderdenses", a *Ilerda*, 1:173-191.
- Hernández, M. (1992) "Endogàmia comarcal i mobilitat matrimonial al Pirineu de Lleida", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 53-62. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Hillery, A. (1966) *Communal organizations. A study of local societies*. Chicago, University of Chicago Press.
- Instituto para la Conservación de la Naturaleza (1978) *Características forestales del Valle de Arán*. Icona/Mancomunidad Forestal del Valle de Arán.
- Iglésies, J. (1961) *El movimiento demográfico en Cataluña en los últimos cien años*. Barcelona, Juvenil.
- (1970) *El cens del Comte de Floridablanca 1787 (Part de Catalunya)* (2 vol.). Barcelona, Fundació Vives Casajuana.

- Institut Cartogràfic de Catalunya (1991) *Mapa comarcau de Catalonha 1:50.000. Val d'Aran*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- Iszaevich, A. (1980) "Household renew: The traditional naming system in Catalonia", a *Ethnology*, 19:315-325.
- Iturra, R. (1990) "El celibato como sistema reproductivo de personas, bienes y saberes en aldeas campesinas", a Comas d'Argemir, D.; González, A. (coord.): *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la Antropología Social*, pàg. 117-131. València, Generalitat Valenciana.
- Kaplan, D.; Manners, R.A. (1979) *Introducción crítica a la teoría antropológica*. Mèxic, Nueva Imagen.
- Kaustky, K. (1970) *La cuestión agraria*. París, Ruedo Ibérico.
- Keartzer, D.; Shiffano A. (1983) "Industrialization and co-residence: A life course approach", a Baltes, P.B.; Brim, O.G. (ed.): *Life-span development and human behaviour*. Nova York.
- Lacombe, Ph. (1984) "La pluriactivité et l'évolution des exploitations agricoles", a *La pluriactivité dans les familles agricoles*, pàg. 35-53. París, Association des Ruralistes Français.
- Lajonchière, L. (1973) "Les actes de mariage des villes corréziennes a la veille de la Révolution et leurs apports", a *Annales du Midi*, 85.
- Lamaison, P. (1979) "Les stratégies matrimoniales dans un système complexe de parenté: Ribennes en Gévaudan (1650-1830)", a *Annales E.S.C.*, 34:721-743.
- Laslett, P. (1972) "Introduction: The history of the family", a Laslett, P.; Wall, R. (ed.): *Household and family in past time*, pàg. 3-89. Cambridge, Cambridge University Press.
- (1983) "Family and household as word group and kin group: Areas of traditional Europe compared", a Wall, R.; Robin, J.; Laslett, P. (ed.): *Family forms in historic Europe*, pàg. 513-563. Cambridge, Cambridge University Press.
- Lefebvre, H. (1990) *La vallée de Campan. Etude de sociologie rurale*. París, Presses Universitaires de France.
- Lemonnier, P. (1980) *Les salines de l'Ouest. Logique technique, logique sociale*. París, Maison des Sciences de l'Homme.
- Le Play, F. (1871) *L'organisation de la famille selon le vrai modèle signalé par l'Histoire de toutes les races et de tous les temps*. Tours.
- Lérida... (1924) *Lérida y el Valle de Arán*. Barcelona, Catalonia.
- Le Roy Ladurie, E. (1981) *Montaillou, aldea occitana de 1294 a 1324*. Madrid, Taurus.
- Lhuisset, C. (1980) *L'architecture rurale en Languedoc/en Roussillon*. París, Les Provinciades.
- Liesa Riverola, C. (1965) *El Valle de Arán. Comarca piloto*. Barcelona, Bayer Hnos.
- Lisón Arcal, J.C. (1986) "La casa oscense", a Esteban, A.; Fonquerne, Y.-R. (coord.): *Los Pirineos. Estudios de antropología social e historia*, pàg. 11-93. Madrid, Casa de Velázquez/Universidad Complutense.
- Lladonosa, J. (1967) *Invasions i intents d'integració de la Vall d'Arán a França*. Barcelona, Rafael Dalmau.
- Llobet, S. (1986) *El medi i la vida a Andorra*. Andorra la Vella, Promocions Literàries.

- Lluch, E. (1981) "El cens del comte de Floridablanca de 1787 (part de la Vall d'Aran)", a *Recerques*, 11:161-177.
- López Palomeque, F. (1985) "La planificación urbana de una comarca turística. El caso de la Vall d'Aran", a *l'Herda*, 46:165-186.
- López Palomeque, F.; Majoral, R. (1982) *La Vall d'Aran. Medi físic i transformació econòmica*. Barcelona, Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Madoz, P. (1985) *El Principat de Catalunya al "Diccionario geográfico estadístico histórico de España" de Pascual Madoz* (2 vol). Barcelona, Curial [1845-1850].
- Majoral, R.; López Palomeque, F. (1983) *Anàlisi de l'agricultura a la Vall d'Aran*. Barcelona, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.
- Malinowski, B. (1976) "La economía primitiva de los isleños de Trobriand", a Godelier, M. (ed.): *Antropología y economía*, pàg. 87-100. Barcelona, Anagrama.
- Mangas, J.M. (1984) *La propiedad de la tierra en España: los Patrimonios Públicos. Herencia contemporánea de un reformismo inconcluso*. Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Márquez Pérez de Aguiar, M. (1878) *Memoria acerca de El Valle de Arán*. Girona, Pablo Puigblanquer.
- Martínez Veiga, U. (1978) *Antropología ecológica*. La Corunya, Adara.
- (1985a) *Cultura y adaptación*. Barcelona, Anthropos.
- (1985b) *La ecología cultural de una población de agricultores*. Barcelona, Mitre.
- (1991) "Organización y percepción del espacio. Estudio introductorio", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 195-255. Madrid, Taurus.
- Maspous i Anglasesell, F. (1938) *El règim successori català*. Barcelona, Barcino.
- (1956) *Derecho catalán familiar*. Barcelona, Bosch.
- Mendels, F.F. (1978) "La composition du ménage paysan en France au XIXe siècle: une analyse économique du mode de production domestique", a *Annales E.S.C.*, 33:780-802.
- Mendras, H. (1984) "Une politique nouvelle pour une nouvelle classe rurale", a *La pluriactivité dans les familles agricoles*, pàg. 55-72. París, Association des Ruralistes Français.
- Mercader, J. (1952) "El Valle de Arán, la Nueva Planta y la invasión anglo-francesa de 1719", a *Primer Congreso Internacional del Pirineo*. Saragossa, Instituto de Estudios Pirenaicos.
- Mesiland, Cl. (1984) "La double activité d'hier à aujourd'hui", a *La pluriactivité dans les familles agricoles*, pàg. 15-24. París, Association des Ruralistes Français.
- Mira, J.F. (1980) *Vivir y hacer historia. Estudios desde la antropología social*. Barcelona, Península.
- Mitterauer, M.; Sieder, R. (1979) "The developmental process of domestic groups: Problems of reconstruction and possibilities of interpretation", a *Journal of Family History*, 4:257-284.
- Moga-Pont, J. (1929) *Memoria de casa Lobató. Extracció de documents antics de dita casa* [Text manuscrit].
- (1936) *Llibre de la història de Gessa* [Text manuscrit].

- Montoya, R. (1989) "Comunidad campesina: problemas y perspectivas", a *Seminario taller sobre capacitación y extensión para el desarrollo de la producción alpaquera en las comunidades campesinas*, pàg. 11-18. Arequipa, Achoma.
- Moreno, I. (1991) "Identidades y rituales. Estudio introductorio", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 601-636. Madrid, Taurus.
- Mornière, J.-L. (1984) *Le Louron. Une vallée pyrénéenne au passé harmonieux*. Tolosa.
- Murra, J.V. (1975) *Formaciones económicas y políticas del mundo andino*. Lima, Instituto de Estudios Peruanos.
- Nadal, J. (1983a) "La població catalana als segles XVI i XVII", a Salrach, J.M. (dir.): *Història de Catalunya*, vol. 4, pàg. 48-63. Barcelona, Salvat.
- (1983b) "La població catalana al segle XVIII", a Salrach, J.M. (dir.): *Història de Catalunya*, vol. 4, pàg. 257-272. Barcelona, Salvat.
- Narotzky, S. (1988) *Trabajar en familia. Mujeres, hogares y talleres*. València, Alfons el Magnànim.
- (1991) "La renta del afecto: ideología y reproducción social en el cuidado de los viejos", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 464-474. Madrid, Taurus.
- Naval, A. (1988) *Arquitectura doméstica del Somontano en el Alto Aragón*. Osca, Cremallo.
- Netting, R.M. (1979) "Household dynamics in a nineteenth century swiss village", a *Journal of Family History*, 4:39-58.
- (1992) "Unequal commoners and uncommon equity: Property and community among smallholders farmers", a *The Common Property Digest*, 25:6-11.
- Nieto, A. (1964) *Los bienes comunales*. Madrid, Revista de Derecho Privado.
- (1981) "Estudio preliminar", a Altamira, R.: *Historia de la propiedad comunal*, pàg. 7-33. Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local.
- Oficina de Información Turística (1973) "El turismo de invierno y la planificación urbanística", a *Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo*, 95:12-19.
- O'Neill, B.J. (1983) "Dying and inheriting in rural Trás-os-Montes", a *Journal of the Anthropological Society of Oxford*, 14:44-74.
- Ordenación... (1909) *La ordenación de los montes del Valle de Arán*. Madrid, V. Tordesillas.
- Oriove, B.S. (1980) "Ecological Anthropology", a *Annual Review of Anthropology*, 9:235-273.
- Oriove, B.S.; Guillet, D.W. (1985) "Theoretical and methodological considerations on the study of mountain peoples: Reflections on the idea of subsistence type and role of history in human ecology", a *Mountain Research and Development*, 5:3-18.
- Ortiz de Zeballos, A. (1976a) "El diseño de una intervención ordenadora", a *Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo*, 116:43-50.
- (1976b) "La Val d'Aran. Contenido de un paisaje", a *Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo*, 116:16-50.
- (1976c) "Viella: antes, después y quizás", a *Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo*, 116:28-42.
- Ott, S. (1980) "Blessed bread, 'first neighbours' and asymmetric exchange in the basque country", a *Archive of European Sociology*, 21:40-58.

- (1981) *The circle of mountains: A basque shepherding community*. Oxford, Oxford University Press.
- Pais de Brito, J.M.V. (1989) *A aldeia, as casas: Organização comunitária e reprodução social numa aldeia trasmontana (Rio de Onor)*. Lisboa, Instituto Superior de Ciências do Trabalho e da Empresa [Tesi de doctorat]
- Palerm, A. (1980) *Antropología y marxismo*. Mèxic, Nueva Imagen.
- Pallaruelo, S. (1988) *Pastores del Pirineo*. Madrid, Ministerio de Cultura.
- Parain, Ch. (1979) "Contribution à une problématique de la communauté villageoise dans le domaine européen", a *Outils, ethnies et développement historique*, pàg. 425-459. París, Editions Sociales.
- Pascual Fernández, J. (1993a) "Apuntes para el debate en torno a la tragedia de los comunes", a Pascual, J. (coord.): *Procesos de apropiación y gestión de recursos comunales*, pàg. 23-45. Tenerife, Asociación Canaria de Antropología.
- Pascual Fernández, J. (coord.) (1993b) *Procesos de apropiación y gestión de recursos comunales*. Tenerife, Asociación Canaria de Antropología.
- Perrot, M. (1991) "Les échanges à l'intérieur de la famille. Approche historique", a Singly, F. (dir.): *La famille. L'état des savoirs*, pàg. 97-105. París, La Découverte.
- Piniella del Valle, M. (1986) "La casa en Lérida: un sistema de sucesión y matrimonio", a Esteban, A.; Fonquerne, Y.-R. (coord.): *Los Pirineos. Estudios de antropología social e historia*, pàg. 111-138. Madrid, Casa de Velázquez/Universidad Complutense.
- Pitrou, A. (1992) *Les solidarités familiales*. Tolosa, Privat.
- Pladevall, A. (1987) "Organització de la vall", a Vigué, J. (dir.): *Catalunya Romànica*, vol. 13, pàg. 321-324. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- Plaza, O.; Francke, M. (1985) *Formas de dominio economía y comunidades campesinas*. Lima, Desco.
- Poujade, P. (1990) *Le Val d'Aran au XVIIè siècle. Les populations aranaises et les crises politiques et militaires (vers 1610-vers 1720)*. Tolosa, Université de Toulouse-le-Mirail [Text mecanografiat].
- (1993) "Le Val d'Aran et les pouvoirs centraux au XVIIè siècle (vers 1610-vers 1720): éléments pour une première approche", comunicació presentada al *Colloque International "Pays Pyrénéens et pouvoirs centraux, XVIe-XXe siècles"*. Foix [Text mecanografiat].
- Prat, J.; Feixa, L. (dir.) (1991) *Pla Comarcal de Muntanya. Val d'Aran*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- Prats, L. (1990) "Funció de les zones de muntanya d'interès nacional", a *Jornades sobre les zones de muntanya. Cultura i societat*, pàg. 251-265. Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Pressat, R. (1981) *Demografia estadística*. Barcelona, Ariel.
- (1983) *El análisis demográfico*. Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
- Puig, R.M. (1973) "¿Qué verde era mi valle?", a *Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo*, 95-20-24.
- Rabanos, C. i col. (1990) *La casa rural en el Pirineo aragonés*. Osca, Diputación de Huesca.
- Rapoport, A. (1972) *Pour une anthropologie de la maison*. París, Dunod.

- Rappaport, R.A. (1985) "Naturaleza, cultura y antropología ecológica", a Shapiro, H.L. (ed.): *Homíbre, cultura y sociedad*, pàg. 261-292. Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
- (1987) *Cerdos para los antepasados. El ritual en la ecología de un pueblo de Nueva Guinea*. Madrid, Siglo XXI.
- Ravis-Giordani, G. (1987) "Endogamia de localidad y preservación de un patrimonio colectivo: un ejemplo corso", a Peristany, J.G. (comp.): *Dote y matrimonio en los países mediterráneos*, pàg. 369-388. Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas/Siglo XXI.
- Rebagliato, J. (1983) "Evolució demogràfica i dinàmica social al segle XIX", a Salrach, J.M. (dir.): *Història de Catalunya*, vol. 5, pp 3-19. Barcelona, Salvat.
- Redclift, M. (1973a) "Gema", a Bailey, F.C. (ed.): *Debate and compromise. The politics of innovation*, pàg. 120-133. Oxford, Basil Blackwell.
- (1973b) "The future of agriculture in a spanish pyrenean village and decline of communal institutions", a *Ethnology*, 12:192-202.
- (1974) "Comunidad e integración en el valle de Arán", a *Ethnica*, 7:199-212.
- Reglà, J. (1951) *Francia, la Corona de Aragón y la frontera pirenaica: la lucha por el Valle de Arán (siglos XIII-XIV)* (2 vol.). Madrid, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Reig, J. (1896) *El Valle de Arán*. Barcelona, Thomas.
- Rhoades, R.E.; Thompson, S.I. (1975) "Adaptive strategies in alpine environments: Beyond ecological particularism", a *American Ethnologist*, 2:535-551.
- Rieu-Gout, A.-M.; Sauzéon-Boueilh, M.-L. (1981) "Parenté et alliance dans la vallée de Barèges", a *Ethnologie Française*, 11:343-358.
- Rivals, Cl. (1981) "Architecture et société: les orris. Habitat pastoral de haute-montagne", a Bobińska, C.; Goy, J. (dir.): *Les Pyrénées et les Carpates, XVI-XX siècles*, pàg. 149-154. Varsòvia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Rocafort, C. (1909) "Partit judicial de Viella (Vall d'Aran)", a Carreras i Candi, F. (dir.): *Geografia General de Catalunya*, vol. Província de Lleyda, pàg. 877-948. Barcelona, Albert Martín.
- (1991) *Excursions pel Pirineu i el Pla de Lleida (escrits)*. Tremp, Garsineu.
- Rogers, S.C. (1979) "Espace masculin, espace féminin. Essai sur la différence", a *Etudes Rurales*, 74:87-110.
- Roigé, X. (1988a) "Cicle familiar i transmissió de la propietat al Priorat: els Fabregat", a *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*, 6:59-86.
- (1988b) *Curs domèstic, matrimoni i herència al Priorat (s. XIX-XX)*. Lleida, Universitat de Barcelona, Estudi General de Lleida [Tesi de doctorat].
- (1989) *Família i grup domèstic. Estratègies residencials al Priorat (segles XIX i XX)*. Lleida, Universitat de Barcelona.
- (1991) "Parientes en el juzgado. Tensiones, conflictos y rupturas familiares en el Priorat (siglo XIX)", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 450-463. Madrid, Taurus.
- (1992) "Pares, fills, filles. Estratègies residencials i relacions entre generacions", comunicació presentada a *La dona i el món rural*. Lleida [Text mecanografiat].
- (1993) "'En çò des aranesi'. Evolució de les formes de residència i de la família troncal a la Val d'Aran", a Comas d'Argemir, D.; Soulet, J.-F. (ed.) *La família als*

- Pirineus. Aspectes jurídics, socials i culturals de la vida familiar: continuïtats i canvis*, pàg. 158-176. Andorra la Vella, Govern d'Andorra.
- Roldan, A. (1983) "Els nens abandonats a la Catalunya del segle XVI", a *L'Avenç*, 66:62-67.
- Roy, M.A.; Sirat, E.; Uroz, R. (1988) *Bausen, un lloc a la frontera de França*. Vielha, Institut d'Ensenyament Secundari [Text mecanografiat].
- Royer, Cl. (1981) "La casa rural francesa", a Cresswell, R.; Godelier, M. (ed.): *Utiles de encuesta y de análisis antropológicos*, pàg. 225-233. Madrid, Fundamentos.
- Sahlins, M.D. (1957) "Land use and the extended family in Moala, Fiji", a *American Anthropologist*, 59:449-462.
- (1977) *La sociedades tribales*. Barcelona, Labor.
- Sánchez Fernández, J.O. (1987) "Modelos procesuales en antropología ecológica y económica", a *Agricultura y Sociedad*, 40:99-124.
- (1991) "Toma de decisiones en la cría de ganado vacuno entre los vaqueiros de alzada del puerto de Somiedo (Asturias)", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 427-443. Madrid, Taurus.
- Sanllehy, M.A. (1981) *Era Val d'Aran*. Barcelona, Universitat de Barcelona [Tesi de llicenciatura].
- (1984) "L'explotació forestal dins una economia muntanyenca d'Antic Règim: era Val d'Aran (segles XVIII-XIX)", a *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, vol. 1, pàg. 193-201. Barcelona, Universitat de Barcelona.
- (1988) "L'afillament a les comunitats araneses (segles XVII-XIX)", a *L'Avenç*, 115:32-37.
- Segalen, M. (1972) *Nuptialité et alliance, le choix du conjoint dans une commune de l'Eure*. París, Maisonneuve et Larose.
- (1977) "The family cycle and household structure: five generations in a french village", a *Journal of Family History*, 2:223-236.
- (1978) "Cycle de la vie familiale et transmission du patrimoine en Bretagne. Analyse d'un cas", a *Ethnologie Française*, 8:271-278.
- (1980) *Mari et femme dans la société paysanne*. París, Flammarion.
- (1984) *Sociologie de la famille*. París, Armand Colin.
- (1985) *Quinze générations de Bas-Bretons. Parenté et société dans le pays bigouden sud. 1720-1980*. París, Presses Universitaires de France.
- (1988) "Familias en Francia", a Burguière, A. et al.: *Historia de la familia*, vol. 2, pàg. 509-540. Madrid, Alianza.
- (1992) *Antropología histórica de la familia*. Madrid, Taurus.
- Schmink, M. (1984) "Household economic strategies. Review and research agenda", a *Latin American Research Review*, 19.
- Shorter, E. (1977) *Naissance de la famille moderne, XVIIIe-XXe siècles*. París, Seuil.
- Sieder, R.; Mitterauer, M. (1983) "The reconstruction of the family life course: Theoretical problems and empirical results", a Wall, R.; Robin, J.; Laslett, P. (ed.): *Family forms in historic Europe*, pàg. 309-345. Cambridge, Cambridge University Press.
- Solé i Sabaris, L. (1951) *Los Pirineos. El medio y el hombre*. Barcelona, Alíerto Martín.

- (1964) "La Vall d'Aran", a Solé i Sabarís, L. (dir.): *Geografia de Catalunya*, vol. 2, pàg. 31-54. Barcelona, Aedos.
- Soler i Santaló, J. (1906) *La Vall d'Aran (Alts Pirineus Catalans). Guia monogràfica de la comarca*. Barcelona, L'Avenç.
- Soronellas, M. (1997) "Heredar o ser excluido. Formas de acceso a la propiedad y diversificación de actividades económicas", a Comas d'Argemir, D.; González, A. (coord.): *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la Antropología Social*, pàg. 21-33. València, Generalitat Valenciana.
- Soulet, J.-F. (1987) *Les Pyrénées au XIXè siècle* (2 vol.). Tolosa, Eché.
- (1992) "L'évolution de la famille au XIXè siècle sur le versant nord des Pyrénées", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 109-113. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Steegnan, E. et al. (1980) *Normes subsidiàries de planejament. La Vall d'Aran. Memòria descriptiva i justificativa*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya [Text mecanografiat].
- Steward, J.H. (1936) "The economic and social basis of primitive bands", a Lowie, R. (comp.): *Essays in Anthropology presented to A.L. Kroeber*, pàg. 331-345. Berkeley, University of California Press.
- (1955) *Theory of culture change: The methodology of multilineal evolution*. Urbana, University of Illinois Press.
- Stone, L. (1990) *Familia, sexo y matrimonio en Inglaterra, 1500-1800*. Mèxic, Fondo de Cultura Económica.
- Suñol, S. (1989) *El Catastre de rústica a les terres de Lleida*. Madrid, Ministerio de Economía y Hacienda.
- Swedlund, A.C. (1978) "Historical demography as population ecology", a *Annual Review of Anthropology*, 7:137-173.
- Taillefer, F. (dir.) (1974) *Les Pyrénées. De la montagne à l'homme*. Tolosa, Privat.
- Tapinos, G. (1988) *Elementos de demografía*. Madrid, Espasa.
- Tax Freeman, S. (1991) "Estructuras igualitarias en los sistemas sociales ibéricos: los contextos de rotación en lo urbano y rural", a Prat, J.; Martínez, U.; Contreras, J.; Moreno, I. (ed.): *Antropología de los Pueblos de España*, pàg. 520-539. Madrid, Taurus.
- Terradas, I. (1980) "Els orígens de la institució d'hereu a Catalunya: vers una interpretació contextual", a *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, 1:64-97.
- (1984) *El món històric de les masies*. Barcelona, Curial.
- Toja, D.I. (1992) "Biodemografía de las poblaciones de la vertiente ibérica de los Pirineos: algunas observaciones sobre la consanguinidad", a *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*, pàg. 29-45. Andorra la Vella, Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Torres Balbàs, L. (1930) "La vivienda popular en España", a Carreras i Candi, F. (ed.): *Geografía General de España*, vol. 3, pàg. 139-504. Barcelona, Alberto Martín.
- Turner, V.W. (1988) *El proceso ritual*. Madrid, Taurus.
- Ungerson, C. (ed.) (1990) *Gender and caring. Work and welfare in Britain and Scandinavia*. Londres, Harvester Wheatsheaf.
- Valdés, R. (1976) "Ecología y trabajo, fiestas y dieta en un concejo del occidente astur", a Lisón, C. (ed.): *Temas de Antropología Española*, pàg. 263-345. Madrid, Akal.

- Valls i Taberner, F. (1964) "Notas sobre la condición antigua del Valle de Arán", a *Obras selectas*, pàg. 155-168. Barcelona [1918].
- (1987) *Privilegis i Ordinacions de la Vall d'Arán*. Barcelona, Promociones y Publicaciones Universitarias [1915].
- Vayda, A.P.; Rappaport, R.A. (1968) "Ecology, cultural and non-cultural", a Clifton, J. (ed.): *Introduction to Cultural Anthropology*, pàg. 477-497. Boston, Houghton Mifflin.
- Velasco, H.H. (1988) "Signos y sentidos de la identidad de los pueblos castellanos. El concepto de pueblo y la identidad", a Díaz, L. (coord.): *Aproximación antropológica a Castilla y León*, pàg. 28-46. Barcelona, Anthropos.
- Velasco, H.H. (ed.) (1982) *Tiempo de fiesta. Ensayo antropológico de las fiestas en España*. Madrid, Tres-catorce-dieciséiete.
- Verdier, Y. (1979) *Façons de dire, façons de faire. La laveuse, la couturière, la cuisinière*. París, Gallimard.
- Vergés, F. (1984) "La Vall d'Arán", a *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, vol. 16, pàg. 174-285. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- Vernier, B. (1991) *La genèse sociale des sentiments. Aînés et cadets dans l'île grecque de Karpathos*. París, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.
- Viaut, A. (1987) *L'occitan gascon en Catalogne espagnole: le Val d'Arán. Du vernaculaire au formel*. Talence, Maison des Sciences de l'Homme d'Aquitaine.
- Viazzo, P.P. (1986) "Anthropology, family history and the concept of 'strategy'", comunicació presentada al *Ninth International Economic History Conference*, Berna [Text mecanografiat].
- (1989) *Upland communities. Environment, population and social structure in the Alps since the nineteenth century*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Viazzo, P.P.; Albera, D. (s.d.a) *Nupcialidad, fecundidad y estructura familiar: el caso de los Alpes Occidentales* [Text mecanografiat].
- (s.d.b) *The peasant family in northern Italy, 1750-1930: A reassessment* [Text mecanografiat].
- Vicens Vives, J. (1984) *Industrials i polítics (segle XIX)*. Barcelona, Vicens-Vives.
- Vidal, J. (1991) "La guerra dels Segadors a la Vall d'Arán (1640-1645). Revolta popular i conflicte polític", a Serra, E. et al.: *La revolució catalana de 1640*, pàg. 192-210. Barcelona, Crítica.
- Vilà i Valentí, J. (1953) "La ramaderia a Catalunya", a Solé i Sabarís, L. (dir.): *Geografia de Catalunya*, vol. 1, pàg. 447-466. Barcelona, Aedos.
- Vilar, P. (1964) *Catalunya dins l'Espanya moderna*. Barcelona, Edicions 62.
- Viola, A. (1993) "Entre el sentimiento y el interés. La gestión comunal de recursos en las comunidades campesinas de los Andes", a Pascual, J. (coord.): *Procesos de apropiación y gestión de recursos comunales*, pàg. 47-57. Tenerife, Asociación Canaria de Antropología.
- Violant i Simorra, R. (1979) "Notas de etnografía pastoril pirenaica. La trashumancia", a *Obra Oberta*, 2, pàg. 163-182. Barcelona, Alta Fulla [1948].
- (1981) "Características tradicionales, antiguas y evolucionadas, del hogar doméstico popular en Cataluña", a *Obra oberta*, 3, pàg. 185-250. Barcelona, Alta Fulla [1950].

- (1985) *El Pirineo Español. Vida, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece* (2 vol.). Barcelona, Alta Fulla [1949].
- White, L. (1964) *La ciencia de la cultura. Un estudio sobre el hombre y la civilización*. Buenos Aires, Paidós [1949].
- Wilk, R.R.; Netting, R. (1984) "Households: Changing forms and functions", a Netting, R. (ed.): *Studying the household*, pàg. 1-28. U.C. Press.
- Wolf, E.R. (1967) "Types of latin american peasantry", a Dalton, G. (ed.): *Tribal and peasant economies*. Nova York, Natural History Press.
- (1978) *Los campesinos*. Barcelona, Labor.
- (1981) "Comunidades corporativas cerradas de campesinos en Mesoamérica y Java central", a Llobera, J.R. (comp.): *Antropología económica. Estudios etnográficos*, pàg. 81-98. Barcelona, Anagrama.
- Wrigley, E.A. (1985) *Historia y población. Introducción a la demografía histórica*. Barcelona, Crítica.
- Yanagisako, S.J. (1979) "Family and household: The analysis of domestic groups", a *Annual Review of Anthropology*, 8:161-205.
- Young, A. (1970) *Viatge a Catalunya*. Barcelona, Ariel [1787].
- Zamora, F. (1973) *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. Barcelona, Curial.
- Zonabend, F. (1980) *La mémoire longue*. Paris, Presses Universitaires de France.
- (1981) "Le très proche et le pas trop loin. Réflexions sur l'organisation du champ matrimonial des sociétés à structures de parenté complexe", a *Ethnologie Française*, 11:311-318.

INFORMANTS

Clau	Nom i cognoms	Casa	Poble
ABB	Antonio Peremartí	Borrogat	Bossòst
ABS	Andreu Bruna	Bandoler	Salardú
ABV	Arturo Calbetó	Bartièr	Vielha
AEB	M. Antònia Amiell	Esperança	Bausen
AJE	Alfredo Sala	Jansó	Escu. hau
ALE	Antonio Deo	Luisa	es Bòrdes
BGL	Bienvenida Medan	Guilhamuc	Les
BRE	Baldomero	Rita	Escunhau
BSC	Bienvenido i Juan Sandaran	Sirat	Canejan
	Sisco Remeva	Bortolom	Pradet
CDU	Carmela Capel	Es de Don Joan	Unha
CEV	Miguel Cerdà	(Medi Natural)	Vielha
DBB	Dídac Toldrà	Bieu	Bausen
DGA	Dionisio Guerrero	Guerrero	Arròs
DMB	Marcèl i Daniel Medan	Escalèr	Bausen
EAA	Enrique Leja	Alberto	Arties
ECA	Eduardo Castet	Cabalèr	Arres
ECL	Ernesto Becerro	Cabassés	Les
EFV	Eduardo Martínez	Farrèr de Naut	Vielha
EPV	Elvira Subirà	Peret	Vielha
FAB	Felipe Moga	Andreu	Bagergue
FEB	Frederic Vergés	Esteue	Betren
JAV	Juan Riu	Alexandra	Vielha
JBV	Jusèp Vidal	Basteret	Vielha
JCE	Jaime Cabau	-	es Bòrdes
JCL	José Ribé	Crabèr	Les
JGB	José Delaurens	Gassiola	Bossòst
JMB	Joan Pujol	Manuel	Bausen
JPB	Jesús Moga	Pau	Bagergue
LTS	Lluís Cortés	Trinxera	Salardú
MAP	Maria Arró	Artigané	Pontd'Arrò
MCV	Marcèl Castet	-	Vilamòs
MDB	Manuel Delaurens	Delaurens	Bossòst
MEB	Magdalena Amiell	Esperança	Bausen
MES	Maria	Enrique	Salardú

MMB	Manuel Vidal	Moreu	Betren
MPA	Manuela	Pallarés	Arties
MPL	Mn. Pau Marquès	(rector)	Les
MPV	Maria Berdié	Peret	Vielha
MSU	Manuel Mola	Sartre	Unha
NAA	Natividad Cadena	Alberto	Arties
NPL	Nonito Pérez	-	Les
PLG	Pepita de Castellarnau	Lobató	Gessa
PNC	Paquito Escots	Nicolau	Canejan
PPV	Jaime Sanjuan	Pessa	Vielha
	i Paquito Soler	Pantanèr	Vielha
RET	Ricardo Viló	Eriva	Tredòs
SAV	Sisco Pinós	Antònia	Vielha
SCL	Sisco Sabi	Casich	Les
SEB	Sr. Saforcada	-	es Bòrdes
SNV	Sisco Navarro	-	Vielha
TCL	(Tia)	Casich	Les
TCA	Ton	Caucai	Arròs
TJL	Teresa de Peremartí	Josep de Naut	Les
TMG	Teresa Cuny	Monge	Gausac
TNV	Toribio Rius	Nando	Vielha
VLS	Víctor León	(ex-secretari)	Salardú
XNA	-	Narton	Arròs

APÈNDIX

Quadre 1.1.

Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles, per subcomarques (1910)

Baish Aran Altitud	Habitatges permanents per nucli					Nuclis		Habitants de fet			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Total	% Hab.	Hab./nuc.
+1501							0	0	0	0	0
1401-1500							0	0	0	0	0
1301-1400							0	0	0	0	0
1201-1300			1	2			3	15,0	326	9,1	108,6
1101-1200		1	2				3	15,0	164	4,6	54,6
1001-1100			2				2	10,0	83	2,3	41,5
901-1000			2		2		4	20,0	748	21,0	187,0
801-900					1		1	5,0	260	7,3	260,0
701-800		2	1			1	4	20,0	1034	29,0	285,5
600-700		2				1	3	15,0	900	25,2	300,0
s.inf.									44	1,2	
Total nuclis		5	8	2	3	2	20				
% Nuclis		25,0	40,0	10,0	15,0	10,0					
Total hab.	44	195	489	261	857	1713			3559		
% Hab.	1,2	5,4	13,7	7,3	24,0	48,1					
Hab./nucli		39,0	61,1	130,5	285,6	856,5					177,9

Miei Aran Altitud	Habitatges permanents per nucli					Nuclis		Habitants de fet			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Total	% Hab.	Hab./nuc.
+1501							0	0	0	0	0
1401-1500							0	0	0	0	0
1301-1400							0	0	0	0	0
1201-1300			2				2	15,3	117	6,2	58,5
1101-1200			1				1	7,6	73	3,8	73,0
1001-1100			2	4			6	46,1	583	31,0	97,1
901-1000				3		1	4	30,7	1083	57,6	270,7
801-900							0	0	0	0	0
701-800							0	0	0	0	0
600-700							0	0	0	0	0
s.inf.									23	1,2	
Total nuclis		0	5	7	0	1	13				
% Nuclis		0	38,4	53,8	0	7,6					
Total hab.	23	0	271	886	0	699			1979		
% hab.	1,2	0	14,4	47,1	0	37,2					
Hab./nucli		0	54,2	126,5	0	699,0					144,5

Naut Aran Altitud	Habitatges permanents per nucli					Nuclis		Habitants de fet			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Total	% Hab.	Hab./nuc.
+1501			1				1	12,5	56	4,6	56,0
1401-1500				1			1	12,5	126	10,3	126,0
1301-1400					1		1	12,5	199	16,4	199,0
1201-1300			1	1	1		3	37,5	448	36,9	149,3
1101-1200				1	1		2	25,0	357	29,4	178,5
1001-1100							0	0	0	0	0
901-1000							0	0	0	0	0
801-900							0	0	0	0	0
701-800							0	0	0	0	0
600-700							0	0	0	0	0
s.inf.									26	2,1	
Total nuclis		0	2	3	3	0	8				
% Nuclis		0	25,0	37,5	37,5	0					
Total hab.	26	0	143	399	644	0			1212		
% Hab.	2,1	0	11,7	32,9	53,1	0					
Hab./nucli		0	71,5	133,0	214,6	0					151,5

Quadre 1.2.
Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles, per subcomarques
(1986)

Baish Aran Altitud	Habitatges per nucli					Nuclis		Habitants de dret			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Total	% Hab.	Hab./nuc.
+1501							0	0	0	0	0
1401-1500							0	0	0	0	0
1301-1400							0	0	0	0	0
1201-1300			3				3	18,7	115	5,9	38,3
1101-1200		2					2	12,5	5	0,2	2,5
1001-1100		1					1	6,2	15	0,7	15,0
901-1000			2	2			4	25,0	203	10,5	50,7
801-900				1			1	6,2	131	6,8	131
701-800			2			1	3	18,7	813	42,3	271,0
600-700			1			1	2	12,5	637	33,1	318,5
Total nuclis		3	8	3	0	2	16				
% Nuclis		18,7	50,0	18,7	0	12,5					
Total hab.	0	20	205	288	0	1406			1919		
% Hab	0	1,0	10,6	15,0	0	73,2					
Hab./nucli		6,6	25,6	96,0	0	702,0					119,9

Miei Aran Altitud	Habitatges per nucli					Nuclis		Habitants de dret			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Hab	% Hab.	Hab./nuc.
+1501							0	0	0		
1401-1500							0	0	0	0	0
1301-1400							0	0	0	0	0
1201-1300			2				2	14,2	39	1,3	19,5
1101-1200				1			1	7,1	88	2,9	88,0
1001-1100		1	2	3			6	42,8	438	14,7	73,0
901-1000			1	1	1	1	4	28,5	2394	80,5	598,5
801-900		1					1	7,1	14	0,4	14
701-800							0	0	0	0	0
600-700							0	0	0	0	0
Total nuclis		2	5	5	1	1	14				
% Nuclis		14,2	35,7	35,7	7,1	7,1					
Total hab.	0	24	138	567	196	2048			2973		
% hab.	0	0,8	4,6	19,0	6,5	68,8					
Hab./nucli		12,0	27,6	113,4	196,0	2048,0					212,3

Naut Aran Altitud	Habitatges per nucli					Nuclis		Habitants de dret			
	Dissem.	0-5	6-20	21-50	51-100	+101	Total	% Nuc.	Total	% Hab.	Hab./nuc.
+1501							0	0	0	0	0
1401-1500			1	1			2	25,0	131	11,4	65,5
1301-1400				1			1	12,5	109	9,5	109,0
1201-1300			1	1	1		3	37,5	387	33,7	129,0
1101-1200				1		1	2	25,0	519	45,2	259,5
1001-1100							0	0	0	0	0
901-1000							0	0	0	0	0
801-900							0	0	0	0	0
701-800							0	0	0	0	0
600-700							0	0	0	0	0
Total nuclis		0	2	4	1	1	8				
% Nu		0	25,0	50,0	12,5	12,5					
Total ha	0	0	108	404	239	395			1146		
% Hab	0	0	9,4	35,2	20,8	34,4					
Hab./nucli		0	54,0	101,0	239,0	395,0					143,2

Quadre 2.1.
Recomptes veïnals (1313-1842)
(nombre de focs o veïns)

	1313-27	1555	1613	1716	1717	1789	1819	1830	1842	1842
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)
Arres de Sus	sd/40	20	10	29	sd	sd	51	30	44	44
Arres de Jos	.	.	10	.	sd	sd	.	.	.	* amb Arres de Sus
Arró	sd/10	8	10	13	sd	25	26	25	17	17
Arròs	32/40	10	12	29	sd	36	4	86	47	28
Arties	121/120	30	60	63	sd	70	91	91	56	56
Aubèrt	40/40	12	20	17	18	21	26	26	22	22
Bagergue	sd/55	23	20	31	sd	24	39	39	33	33
Bausen	25/30	20	25	25	sd	45	68	68	50	50
Begòs	sd/20	10	12	.	sd	* amb es Bòrdes
Benòs	sd/20	9	12	.	sd	* amb es Bòrdes
es Bòrdes				36	sd	97	90	90	59	72
Betlan	30/30	8	10	8	13	16	18	18	10	14
Betren	47/50	14	20	21	sd	32	31	91	22	27
Bossòst	70/80	60	80	72	59	120	165	165	125	120
Canejan	35/30	15	18	40	sd	66	140	140	125	83
Casariñh	37/40	8	12	sd	sd	13	.	.	.	* amb Escunhau
Casau	21/30	15	12	19	sd	7	29	28	17	18
Escunhau	41/40	15	24	16	sd	24	42	46	30	38
Garòs	45/50	23	30	29	sd	18	36	36	24	24
Gausac	35/40	14	15	20	sd	26	31	20	20	33
Gessa	sd/60	14	18	27	24	18	50	50	31	31
Laspan	22/20									
Les	90/80	40	80	42	42	51	125	135	101	85
Mont	22/30	10	14	10	10	10	26	26	15	15
Montcorbau	37/30	9	12	13	12	10	17	17	13	13
Pujò	32/30									
Salardú	102/100	26	70	46	43	sd	90	92	57	57
Tredòs	77/80	32	30	36	33	30	50	50	39	47
Unha	34/30	16	18	14	14	28	26	26	18	30
Vielha	150/160	70	100	63	50	152	151	150	136	136
Vila	38/45	12	20	sd	sd	33	37	.	.	sd * amb Arròs
Vilac	106/120	40	50	20	19	17	56	56	56	46
Vilamòs	sd/40	15	30	21	21	63	60	60	54	63
Baish Aran	sd/350	197	287	278	sd	sd	725	713	575	451
Miei Aran	sd/695	237	321	sd	sd	397	513	564	388	sd
Naut Aran	sd/545	164	246	246	sd	sd	382	384	258	278
Val d'Aran	(1290)/ 1590(1)	598	854	(760) (2)	(358) (3)	(1052) (4)	1620	1661	1221	(1202) (5)

Notes: [1] Cal atorgir-hi els 115 focs del terçó de L'arissa, consignats conjuntament, que donarien un total de 1.405 focs; [2] 792, segons Sanllehy (1981) i 778, segons Iglésies (1974); [3] 761, segons Sanllehy (1981) i 697, segons Vilar (1966-68); [4] 1129, segons Sanllehy (1981); [5] Al *Diccionario de Madoz* no coincideixen les dades de l'article dedicat a la comarca amb les dels relatius a cada poble.

Fonts: [a] Reglà, 1951:292-295; relació de focs i d'hospícia. [b] Vergès, 1984:196-197; no cita la font primària. [c] Gracia, 1613:63-65. [d] Iglésies, 1974; recompte de Serra Postius, 1716 (a Sanllehy, 1981:243-244). [e] Sanllehy, 1981:243-244; respostes del Cadastre de 1717. [f] Sanllehy, 1981:243-244; respostes a Zamora. [g] Iglésies, 1967:479-480; cens del 1819 segons Frigola (a Sanllehy, 1981:243-244). [h] Iglésies, 1967:479-480; cens del 1830 segons Frigola, poc fiable (a Sanllehy, 1981: 243-244). [i] Madoz, 1985:65 (article sobre la Val d'Aran). [j] Madoz, 1985 (articles relatius a cada poble).

Quadre 2.2.
Població de fet i de dret per pobles (1787-1981)

Poble	Altit.	1787 pf	1842 pf	1857 pf	1860 pf	1877 pf	pd	1887 pf	pd	1897 pf	pd	1900 pf	pd	1910 pf
Arres Sus	1.290							96	159			45	74	65
Arres Jus	1.220							57	78			56	100	68
Disseminat														
Total Arres		113	257	207	331	123	234	153	237	117	204	101	174	133
Arròs	956			262	327	196	256	234	244			196	239	156
Vila	1.096			183	221	127	150	137	142			111	131	103
Disseminat														9
Total Arròs		226	368	445	548	313	406	371	386	332	405	307	370	268
Arties	1.143	395	450	611				348	521			286	371	236
Garòs	1.115	116	192	184				160	207			138	177	121
Disseminat								4	4					3
Total Arties		511	642	795	980	582	697	512	732	424	527	424	548	360
Bagergue	1.419	123	183	271	311	198	300	151	193	146	160	107	148	126
Bausen	931							397	449			332	374	336
Pontaut	600							22	22			38	39	42
Total Bausen		423	261	507	515	408	461	419	471	383	403	370	413	378
Betlan	1.041	81	82	64				32	44			35	36	27
Aubèrt	912	77	130	205				150	154			127	160	141
Mont	1.237	67	135	119				86	106			74	95	58
Montcorbau	1.235	63	79	96				83	96			69	93	59
Disseminat														
Total Betlan		288	426	484	590	298	416	351	400	307	388	305	364	285
es Bòrdes	852	299	429					300	306			250	264	260
Arró	930	98	137					74	74			90	97	85
Begòs	1.009	.	.					45	52			38	39	39
Benòs	910	.	.					75	76			56	63	66
Era Bordeta	790							4	4					7
Disseminat								5	5			12	12	16
Total Bòrdes		397	566	641	876	513	738	503	517	440	452	446	475	473
Bossòst	710							882	1013			745	908	893
Portilló	1.293							14	14			11	13	
Disseminat														
Total Bossòst		777	717	1105	1174	1016	1282	896	1027	815	939	756	921	893
Canejan	906							316	329			250	294	261
Bordius	1.140							49	50			46	47	42
Campespin	1.200							55	61			39	42	43
Moron e Mòla	750							30	31			21	23	44
Cassenhau	700							73	78			47	55	38
Pradet/S.Joan	1.125							153	179			120	124	123
Porcingles	800							96	108			88	90	68
Pontaut	600													
Disseminat												26	26	20
Total Canejan		314	498	1009	1114	981	1011	772	836	556	596	637	701	639
Escunhau	1.049	180	228	200				160	167			135	159	139
Betren	1.036	158	157	180				144	175			138	158	143
Casarih	1.050	.	.	88				73	77			45	52	54
Total Escunhau		338	385	468	532	414	455	377	419	337	417	318	369	336

Nota: PF: població de fet; PD: població de dret.

Font: Nomenclàtors, padrons i censos de població, excepte 1787 (Lluch, 1981) i 1842 (Madoz, 1985). Elaboració pròpia.

	1920		1930		1936	1940		1950		1960		1970		1981		
pd	pf	pd	pf	pd	pf	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	
83	88	110	76	82												
108	101	101	88	105												
	39	0	48	0												
191	228	211	212	187	212	126	153	129	136	117	119	61	64	53	53	
173	148	159	131	148		108	133	227	188	177	178	84	83	66	99	
109	124	128	100	126		72	93	82	78	83	83	25	25	18	18	
8	5	5	3	3												
290	277	292	234	277	226	180	226	309	266	260	261	109	108	84	117	
284	207	254	199	223		174	210	310	268	367	372	242	240	387	371	
134	129	142	120	129		97	114	133	139	139	145	109	114	112	119	
3																
421	336	396	319	352	319	271	324	443	407	506	517	351	354	499	490	
136	128	150	112	124	110	85	106	100	102	71	73	48	49	53	53	
360	302	302	250	268				162	165	170	170	72	77	69	69	
46	57	59	45	37				16	16	66	66	18	18	10	10	
406	359	361	295	305	285	169	224	178	181	236	236	90	95	79	79	
38	33	35	13	21		20	24	47	47	39	40	12	12	12	12	
172	133	155	124	143		101	116	134	133	152	152	99	102	102	104	
89	68	76	49	63		54	63	59	60	69	69	22	24	25	25	
93	65	74	35	52		35	37	46	46	40	40	18	21	16	16	
			3	3												
392	299	340	224	282	227	210	240	285	286	300	301	151	159	155	157	
266	224	243	219	227		183	242	404	252	264	275	114	118	121	121	
93	65	72	66	70		56	69	83	82	108	110	35	35	25	25	
42	26	34	33	33		23	26	66	65	37	37	22	24	12	12	*amb es Bordes
67	58	73	66	69		35	38	82	75	93	94	34	36	9	9	*amb es Bordes
7	6	6														
16	11	11														
491	390	439	384	399	346	297	375	635	474	502	516	205	213	167	167	
1002	898	961	877	879		592	793	1063	911	959	966	687	718	731	727	
	18	12	18	20		14	14									
	15	15	2	2												
1002	931	988	897	901	811	606	807	1063	911	959	966	687	718	731	727	
286	258	286	211	216		148	202	169	203	169	208	107	109	80	80	
42	46	55	37	37		30	32	21	24	10	11	4	4	2	2	
43	27	27	15	15		17	25	6	18	7	7	5	5	3	3	
52	30	37	27	28		26	40	24	35	23	3	21	22	24	24	
42	28	36	25	25		8	14	9	14	8	9	3	3	2	2	
128	117	126	92	93		38	78	25	57	25	45	5	5	9	9	
68	72	76	53	56		41	51	37	48	23	24	20	20	9	9	
			8	10		9	15	19	22	17	17	6	6	8	8	
20	18	19	12	12												
681	596	662	480	492	454	317	457	310	421	282	324	171	174	137	137	
159	130	147	115	115		96	99	90	101	91	91	112	112	92	93	
145	142	155	134	141		104	120	156	162	137	137	101	98	271	213	
56	56	58	37	41		27	30	44	44	60	60	27	27	24	24	*amb Escunhau
360	328	360	286	301	276	227	249	290	307	288	288	240	237	387	330	

Poble	Altitud	1787 pl	1842 pl	1857 pl	1860 pl	1877 pl	pd	1887 pl	pd	1897 pl	pd	1900 pl	pd	1910 pl
Gausac	994	102	157	191				121	121			114	121	87
Casau	1.103	95	115	80				93	94			83	92	73
Sampe	1.100							13	13					
Disseminat												5	6	8
Total Gausac		197	272	271	320	231	296	227	228	216	243	202	219	168
Gessa	1.232							196	260			159	198	152
Disseminat														
Total Gessa		109	201	289	316	196	262	196	260	160	188	159	198	152
Les	631							752	865			681	761	821
Disseminat														
Total Les		174	512	780	803	688	779	752	865	785	838	681	761	821
Salardú	1.267	313	398	512				211	313			177	229	209
Unha	1.289	112	108	170				105	125			90	108	87
Dossal	1.620							39	49			38	53	56
Disseminat												8	9	11
Total Salardú		425	506	682	763	482	653	355	487	331	393	313	399	363
Tredòs	1.348							185	283			155	231	199
Dossal	1.620							9	9			11	11	12
Total Tredòs		232	253	373	408	260	399	194	292	161	279	166	242	211
Vaquèira	1.500													
Vielha	974							742	752			698	717	699
Ospitau	1.626							4	3			7	7	6
Disseminat														
Total Vielha		756	738	930	1019	799	858	746	755	742	766	705	724	705
Vilac	1.047							196	202			158	178	117
Disseminat													2	
Total Vilac		97	252	312	377	199	291	196	202	182	195	158	180	117
Vilamòs	1.255							221	244			215	250	193
Era Bordeta	790							18	18			19	17	29
Total Vilamòs		129	308	339	295	256	322	239	262	221	253	234	267	222
Baish Aran		2327	3119	4588	5108	3985	4827	3734	4215	3317	3685	3225	3712	3559
Miei Aran		1902	2441	2910	3386	2254	2722	2268	2390	2116	2414	1995	2246	1879
Naut Aran		1400	1785	2410	2778	1718	2311	1408	1964	1222	1547	1169	1535	1212
Val d'Aran		5629	7345	9908	11272	7957	9860	7410	8569	6655	7646	6389	7493	6650

1920		1930		1936		1940		1950		1960		1970		1981	
pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf	pd	pf
106	96	101	92	95		80	85	135	137	100	100	118	118	245	245
80	67	73	62	63		53	55	88	81	73	73	72	74	101	102
	7	7	6	6		7	7	6	6	4	4				
9															
195	170	181	160	164	154	140	147	229	224	177	177	190	192	346	347
173	127	151	125	131		121	127	142	139	127	130	109	105	92	95
			10	2											
173	127	151	135	133	145	121	127	142	139	127	130	109	105	92	95
881	834	880	734	765		614	710	738	757	933	938	734	718	559	559
	19	19													
881	853	899	734	765	709	614	710	738	757	933	938	734	718	559	559
242	247	266	242	252		190	243	254	257	213	223	208	199	227	243
106	71	81	66	76		77	89	74	76	73	74	48	48	60	60
66	56	65	39	46		34	40	42	42	2	2				
13															
427	374	412	347	374	300	301	372	370	375	288	299	256	247	287	303
227	170	191	162	177		121	136	118	122	119	119	86	87	100	105
	12	8	8	4	4		5	5							
239	178	199	166	181	161	126	141	118	122	119	119	86	87	100	105
												31	17	122	83
747	677	758	676	652		661	637	905	924	1048	1063	1356	1194	1915	1882
	6	5	6	3	3		17	17							
			233	34											
753	682	764	912	689	926	678	654	905	924	1048	1063	1356	1194	1915	1882
187	110	146	101	126		95	119	120	121	133	133	96	99	74	74
187	110	146	101	126	110	95	119	120	121	133	133	96	99	74	74
205	212	213	155	176		106	162	190	195	179	182	84	84	83	83
	29	30	31	29	33		12	13							
234	242	244	184	209	184	118	175	190	195	179	182	84	84	83	83
3886	3599	3804	3186	3258	3001	2247	2901	3243	3075	3208	3281	2032	2066	1809	1805
2177	1866	2083	1917	1839	1919	1530	1635	2139	2128	2206	2223	2142	1989	2961	2907
1396	1143	1308	1079	1164	1035	904	1070	1173	1145	1111	1138	881	859	1153	1129
7459	6608	7195	6182	6261	5955	4681	5606	6555	6348	6525	6642	5055	4914	5923	5841

*amb Vilamós

Quadre 2.3.
Nombre de naixements als pobles de la mostra (1801-1989)

	Arties	Bausen	Casau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Violha	Vilamòs
1801-05	95	70				107		165	
1806-10	72	87				102		156	
1811-15	98	93	28			126		178	
1816-20	100	80	29			146	12	164	
1821-25	109	87	34		51	153	30	149	
1826-30	117	70	40		68	127	37	180	
1831-35	113	75	37		52	116	40	177	
1836-40	106	69	30		40	115	32	192	
1841-45	118	87	28		33	156	35	176	
1846-50	116	85	15		34	141	31	182	87
1851-55	105	73	18		30	148	24	124	74
1856-60	98	73	16		39	121	18	132	53
1861-65	90	84	20	29	45	122	29	135	69
1866-70	75	82	19	22	41	122	27	126	61
1871-75	86	87	19	31	31	133	24	134	57
1876-80	71	76	18	29	40	125	17	131	41
1881-85	56	84	11	33	26	153	11	115	45
1886-90	56	55	15	29	44	125	17	106	47
1891-95	66	51	15	19	30	116	17	124	38
1896-00	57	40	13	17	17	88	16	109	44
1901-05	36	59	12	15	21	128	16	92	43
1906-10	33	66	9	18	11	116	7	77	20
1911-15	27	74	6	14	13	116	4	85	31
1916-20	30	42	8	16	11	89	8	56	30
1921-25	24	31	4	14	12	59	6	48	16
1926-30	22	28	1	13	14	63	8	59	20
1931-35	16	24	3	9	8	72	12	68	13
1936-40	13	8	7	6	9	21	9	40	5
1941-45	12	10	9	10	11	47	6	60	7
1946-50	41	18	7	12	13	52	7	110	10
1951-55	64	24	21	19	16	78	14	91	35
1956-60	65	41	17	20	16	101	10	110	29
1961-65	40	23	3	19	9	69	6	120	9
1966-70	26	6	1	9	10	57	2	112	5
1971-75	34	3	7	8	9	34	7	135	2
1976-80	31	0	9	12	9	36	5	117	7
1981-85	31	1	3	6	5	39	5	81	1
1986-89	14	0	2	2	4	30	6	58	1

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.4.
Nombre de defuncions als pobles de la mostra (1801-1989)

	Arties	Bausen	Casau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Vietha	Vilamòs
1801-05	53	40				35		61	
1806-10	48	56				40		64	47
1811-15	68	69	12			48		68	65
1816-20	60	50	14			63		48	49
1821-25	67	75	17	35		116	17	130	54
1826-30	58	38	13	20		103	30	134	64
1831-35	99	35	25	22		118	18	139	76
1836-40	90	43	21	28		107	20	151	48
1841-45	77	34	16	27		111	11	113	51
1846-50	96	70	22	28		137	14	139	80
1851-55	51	66	6	33		123	13	122	47
1856-60	74	81	10	21		132	21	112	39
1861-65	74	91	15	14		116	12	138	59
1866-70	57	71	17	28		121	23	118	54
1871-75	67	34	10	19		104	19	133	51
1876-80	64	78	23	17	25	112	12	114	32
1881-85	53	64	10	19	20	119	16	102	32
1886-90	49	48	13	27		95	15	91	49
1891-95	58	51	12	22	23	106	15	114	27
1896-00	47	37	15	16	21	87	14	96	31
1901-05	37	52	8	10	16	83	9	80	28
1906-10	34	30	4	13	18	72	4	73	28
1911-15	27	44	5	9	23	72	6	67	23
1916-20	20	46	8	13	16	89	13	68	25
1921-25	22	42	5	13	16	89	7	43	13
1926-30	26	21	2	8	11	46	4	50	26
1931-35	11	20	4	13	7	48	9	65	14
1936-40	14	12	2	7	15	33	7	35	7
1941-45	19	22	8	9	18	42	10	115	10
1946-50	27	19	3	11	13	46	9	76	15
1951-55	30	17	6	8	9	44	7	68	9
1956-60	19	15	5	7	8	63	6	54	7
1961-65	15	16	6	7	5	54	6	61	6
1966-70	12	6	6	8	7	33	4	60	5
1971-75	14	5	2	3	8	32	1	54	7
1976-80	12	9	3	5	5	38	4	52	5
1981-85	14	5	8	7	2	18	1	48	1
1986-89	6	4	6	3	4	18	4	48	2

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.5.
Taxes de creixement demogràfic dels pobles de la mostra (1801-1981)
 (per mil, per períodes intercensals)

	Artes		Bausen		Casau		Escunhau		Gessa		Les		Unha		Vielha		Vilamòs						
	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV					
1801-42	47,6	32,0	15,6	49,2	31,1	18,1	sd	sd	sd	sd	sd	65,3	41,5	23,7	sd	sd	46,0	26,6	19,3	sd	sd		
1843-57	41,6	28,8	12,8	40,6	33,0	7,6	39,0	28,7	10,3	sd	sd	44,3	40,7	3,6	38,4	20,6	17,7	36,4	31,2	5,2	sd	36,1	
1858-60	sd	sd	30,7	29,4	1,3	sd	sd	sd	sd	sd	sd	33,3	29,9	3,4	sd	sd	sd	28,0	19,8	8,2	37,9	24,2	
1861-77	sd	sd	36,3	28,0	8,3	sd	sd	sd	sd	sd	sd	34,0	31,1	2,9	sd	sd	sd	28,8	28,0	0,8	44,4	37,8	
1878-87	sd	sd	31,8	29,4	2,4	sd	sd	sd	sd	sd	sd	27,2	17,6	9,6	33,6	25,5	8,0	sd	sd	sd	29,5	25,3	
1888-00	25,5	21,0	4,5	21,9	20,4	1,6	30,5	29,8	0,8	24,5	23,6	0,9	24,5	22,5	2,0	26,2	24,2	2,0	29,1	27,1	2,0	30,9	27,7
1901-10	21,1	21,7	-0,6	30,5	20,0	10,5	24,4	14,0	10,5	20,8	14,5	6,3	17,3	18,3	-1,1	29,7	18,9	10,8	21,5	12,1	9,3	22,9	20,7
1911-20	21,2	17,5	3,7	30,2	23,5	6,8	18,3	17,0	1,3	19,6	14,4	5,2	14,8	24,1	-9,3	23,0	18,1	4,9	12,8	20,3	-7,5	18,6	17,8
1921-30	19,3	20,1	-0,8	17,7	18,9	-1,2	7,4	10,3	-2,9	20,3	15,8	4,5	18,3	19,0	-0,7	14,7	16,2	-1,6	17,8	14,0	3,8	14,7	12,8
1931-40	13,4	11,5	1,8	12,1	12,1	0,0	16,9	13,6	3,4	13,8	18,3	-4,6	13,1	16,9	-3,8	12,6	11,0	1,6	25,5	19,4	6,1	16,1	14,9
1941-50	22,2	19,2	2,9	13,8	20,2	-6,4	23,5	16,2	7,4	22,0	20,0	2,0	18,0	23,3	-5,3	13,5	12,0	1,5	15,8	23,0	-7,3	21,5	24,2
1951-60	40,3	15,3	25,0	31,2	15,3	15,8	49,4	14,3	35,1	40,6	15,6	25,0	23,8	12,6	11,2	21,1	12,6	8,5	32,0	17,3	14,7	20,2	12,3
1961-70	21,6	8,8	12,7	17,5	13,3	4,2	5,4	16,3	-10,9	27,6	14,8	12,8	16,2	10,2	6,0	15,2	10,5	4,7	13,1	16,4	-3,3	20,6	10,7
1971-81	21,7	9,2	12,5	4,2	14,6	-10,4	16,5	6,2	10,3	17,7	9,8	6,4	12,4	10,5	1,9	21,9	10,1	11,8	16,0	6,7	9,3	10,9	13,1

Nota: TN: taxa de natalitat; IM: taxa de mortalitat; TCV: taxa de creixement vegetatiu. Les taxes del 1801 al 1877 estan calculades en base a la població de l'et. Estan, per tant, sobrevalorades i no són comparables amb les posteriors, calculades a partir de la població de dret.

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 2.6.
Taxes de creixement demogràfic (1801-1981)
(per mil, per períodes intercensals)

	Baish Aran			Miei Aran			Naut Aran			Val d'Aran		
	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV	TN	TM	TCV
1801-42	57,9	36,8	21,2	46,0	26,6	19,3	47,6	32,0	15,6	50,8	31,6	19,2
1843-57	42,9	37,4	5,5	36,6	30,9	5,7	37,5	27,1	10,4	39,1	33,0	6,1
1858-60	33,3	28,6	4,7	28,0	19,8	8,2	23,1	sd	sd	30,4	25,3	5,1
1861-77	36,7	31,4	5,3	28,8	27,9	0,9	29,9	sd	sd	33,3	30,0	3,3
1878-87	31,7	26,6	5,1	29,5	25,8	3,7	27,2	17,6	9,6	30,6	25,5	5,1
1888-00	26,3	23,1	3,2	29,8	27,2	2,6	25,8	22,4	3,4	27,2	24,2	3,1
1901-10	29,2	19,8	9,4	22,7	19,1	3,6	20,0	19,0	1,0	25,3	19,4	5,8
1911-20	25,3	19,8	5,5	18,7	17,2	1,5	17,7	20,0	-2,3	21,8	19,0	2,8
1921-30	15,6	17,0	-1,4	15,0	13,0	1,9	18,7	18,7	0,0	15,9	16,0	-0,1
1931-40	12,0	11,2	0,8	15,8	15,2	0,6	15,6	14,7	0,9	13,9	13,2	0,7
1941-50	12,8	13,7	-0,9	21,7	23,2	-1,5	19,8	21,1	-1,3	17,5	18,6	-1,2
1951-60	24,7	12,5	12,3	23,8	12,7	11,1	34,9	14,9	20,0	26,2	13,0	13,2
1961-70	15,0	10,7	4,3	20,3	11,4	8,9	19,2	10,1	9,1	18,0	10,9	7,2
1971-81	11,3	11,2	0,1	16,1	6,9	9,3	21,0	9,9	11,1	15,6	8,5	7,1

Nota: TN: taxa de natalitat; TM: taxa de mortalitat; TCV: taxa de creixement vegetatiu. Les taxes del 1801 al 1877 estan calculades en base a la població de fet. Estan, per tant, sobrevalorades i no són comparables amb les posteriors, calculades a partir de la població de dret.

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 2.7.
Taxes de mortalitat infantil (1821-1989)
(per mil)

	Baish	Miei	Naut	Aran
1821-30	160,2	148,8	104,5	154,4
1831-40	160,0	114,9	41,6	125,5
1841-50	121,2	107,6	30,3	117,0
1951-60	105,2	127,6	61,2	100,9
1961-70	140,7	119,6	68,2	119,8
1871-80	113,7	102,2	55,7	96,5
1881-90	121,9	122,9	109,5	119,6
1891-00	151,2	101,0	137,9	131,1
1900-10	104,1	80,7	88,7	94,9
1911-20	120,4	70,3	86,0	101,5
1921-30	96,7	86,3	46,5	74,6
1931-40	27,9	60,1	74,6	49,6
1941-50	62,5	76,9	55,5	67,9
1951-60	51,9	25,2	70,2	38,9
1961-70	11,8	7,5	43,0	15,2
1971-80	0,0	3,4	0,0	2,1
1981-89	0,0	6,5	0,0	3,4

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 2.8.
Edat dels difunts (1801-1989)
(en percentatges)

	0-4	5-14	15-29	30-49	50-64	+65
1801-25	29,9	10,9	6,0	15,8	17,5	17,3
1826-50	35,8	7,9	9,6	10,6	14,2	21,5
1851-75	29,2	11,7	8,4	11,3	15,6	23,6
1876-00	23,8	5,7	9,0	9,3	17,6	33,9
1901-25	15,0	3,5	8,6	10,7	21,7	40,1
1926-50	11,0	1,5	20,7	17,6	16,2	32,6
1951-89	3,3	1,4	5,6	11,7	19,6	57,5

Font: Llibres sacramentals i registre civil dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 2.9.
Nombre de casaments als pobles de la mostra (1801-1989)

	Arties	Beusen	Casau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Vielha	Vilamòs
1801-05	18					18		42	22
1806-10	26					22		28	17
1811-15	28	7				30		32	29
1816-20	19	8	8			22		31	20
1821-25	28	17	4		19	28	14	39	15
1826-30	25	19	12		7	23	9	33	16
1831-35	23	22	5		11	26	11	22	20
1836-40	25	22	7		14	21	13	45	29
1841-45	29	17	9		11	41	5	48	20
1846-50	26	15	5		18	24	11	41	30
1851-55	27	14	5		10	32	4	42	13
1856-60	20	21	12		17	24	12	27	18
1861-65	24	30	10		15	33	10	34	13
1866-70	23	22	2		12	39	7	38	16
1871-75	27	31	6		7	49	6	42	17
1876-80	28	20	8		8	36	7	29	16
1881-85	22	11	6		13	38	7	26	16
1886-90	19	15	6		7	25	10	23	11
1891-95	15	18	5		4	25	7	26	14
1896-00	7	15	3		8	32	6	12	11
1901-05	5	21	3		6	41	2	23	9
1906-10	14	15	4		7	40	3	20	9
1911-15	8	12	3		6	29	0	22	9
1916-20	5	10	1	1	0	22	3	23	9
1921-25	9	9	1	3	5	29	3	20	9
1926-30	9	15	4	1	1	33	2	25	5
1931-35	5	7	4	7	3	19	1	11	5
1936-40	2	4	1	2	4	7	1	17	0
1941-45	11	5	3	5	10	16	1	26	5
1946-50	18	9	1	7	3	20	6	25	3
1951-55	16	7	4	6	1	28	5	34	10
1956-60	12	7	3	9	6	41	5	26	7
1961-65	7	7	1	4	2	28	3	19	2
1966-70	8	3	3	3	2	18	1	21	
1971-75	15	2	5	1	2	20	2	25	
1976-80	17	1	2	6	5	13	1	33	
1981-85	11	1	4	3	6	8	2	17	2
1986-89	5	1	0	1	1	17	3	19	2

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.10.**Taxes de nupcialitat dels pobles de la mostra (1801-1981) (per mil, per períodes intercensals)**

	Aries	Bausen	Canau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Vielha	Vilamòs
1801-42	11,3	sd	sd	sd	sd	12,9	sd	9,3	17,6
1843-57	9,7	8,3	13,7	sd	12,5	9,1	11,5	9,6	12,4
1858-60	sd	9,1	sd	sd	6,6	6,3	sd	6,2	12,6
1861-77	sd	11,9	sd	sd	8,5	10,4	sd	8,1	10,7
1878-87	sd	6,0	sd	sd	8,0	8,8	sd	6,3	11,0
1888-00	5,9	7,1	9,1	sd	5,4	6,9	11,9	5,6	9,3
1901-10	5,8	8,8	8,1	sd	7,0	9,9	4,7	5,8	7,2
1911-20	4,8	5,7	5,2	sd	9,3	5,7	3,2	5,9	7,5
1921-30	7,5	7,2	7,4	3,0	4,2	7,5	6,4	6,2	6,2
1931-40	3,2	4,2	8,5	1,3	5,4	3,5	2,4	4,2	2,6
1941-50	12,1	6,9	5,9	12,0	9,8	4,9	8,5	6,5	4,3
1951-60	8,8	6,7	9,1	15,6	5,2	8,1	13,3	6,0	9,0
1961-70	4,9	6,0	5,4	6,9	3,4	5,6	6,6	3,5	2,3
1971-81	10,1	4,2	7,2	6,2	9,1	4,8	8,4	3,8	sd

Nota: Les taxes del 1801 al 1877 estan calculades en base a la població de fet. Estan, per tant, sobrevalorades i no són comparables amb les posteriors, calculades a partir de la població de dret.

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 2.11.**Taxes de nupcialitat (1801-1981)****(per mil, per períodes intercensals)**

	Baish	Miei	Naut	Aran
1801-42	14,7	9,3	11,3	11,7
1843-57	9,6	10,0	10,7	10,1
1858-60	8,4	6,2	6,6	7,5
1861-77	10,9	8,1	8,5	9,7
1878-87	8,3	6,3	8,0	7,7
1888-00	7,4	6,0	6,6	6,8
1901-10	9,1	6,1	5,9	7,6
1911-20	6,0	5,9	5,9	5,9
1921-30	7,2	5,8	6,3	6,6
1931-40	3,5	5,0	3,7	4,1
1941-50	5,2	7,0	10,8	6,9
1951-60	8,0	7,0	8,5	7,7
1961-70	5,2	3,9	4,7	4,6
1971-81	4,8	4,2	9,7	5,2

Nota: Les taxes del 1801 al 1877 estan calculades en base a la població de fet. Estan, per tant, sobrevalorades i no són comparables amb les posteriors, calculades a partir de la població de dret.

Font: Llibres sacramentals i registre civil dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 2.12.
Estat civil dels difunts més grans de 50 anys (1801-1989)
(en percentatges)

	Homes		Dones			
	Solters	Vidus	Casats	Solteres	Vídues	Casades
1801-25	4,2	36,4	41,7	8,6	35,7	31,4
1826-50	3,8	35,5	44,5	7,3	41,2	34,3
1851-75	9,8	37,1	46,7	13,7	45,6	39,2
1876-00	9,5	37,6	48,4	12,3	51,6	26,2
1901-25	6,2	43,7	45,3	8,3	55,2	31,9
1926-50	16,6	31,5	50,1	6,8	63,3	28,1
1951-89	20,2	24,4	53,7	8,7	61,3	29,5

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.13.
Fills il·legítims i abandonats dels pobles de la mostra (1801-1975)
(valors absoluts)

	Arties	Bausen	Casau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Vièlha	Vilamòs
1801-25	7	12	1			14	2	7	
1826-50	6	15	3		7	8	0	0	1
1851-75	9	23	2		0	20	0	11	5
1876-00	2	6	0	0	1	16	1	3	1
1901-25	6	9	0	0	0	13	1	6	2
1926-50	4	5	3	0	0	7	0	6	1
1951-75	3	0	0	1	1	2	0	4	1

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.14.
Edat mitjana al primer matrimoni (1921-1989)

	Homes	Dones		Homes	Dones
1921-25	28,7	24,7	1956-60	28,5	26,2
1926-30	27,9	25,3	1961-65	27,7	24,4
1931-35	29,3	24,6	1966-70	26,9	23,8
1936-40	32,3	26,6	1971-75	27,9	24,5
1941-45	31,9	27,7	1976-80	26,8	23,3
1946-50	29,9	26,7	1981-85	27,0	24,5
1951-55	28,2	25,0	1986-89	27,7	25,2

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.15.
Edat al matrimoni dels solters (1921-1989)
(en percentatges)

	Nuvis	Núvies		Nuvis	Núvies
15-17	0,1	1,7	-17 anys	0,1	1,7
18-20	1,4	15,5	-20 anys	1,5	17,2
21-25	26,8	47,7	-25 anys	28,3	65,0
26-30	46,5	28,7	-30 anys	74,7	93,7
31-35	16,3	2,3	+26 anys	71,7	35,0
36-40	5,4	2,9	+31 anys	25,2	6,3
41-50	3,3	0,6	+41 anys	3,6	1,1
+51	0,3	0,6	+51 anys	0,3	0,6

Font: Llibres sacramentals i registre civil. Elaboració pròpia.

Quadre 2.16.
Creixement vegetatiu i saldo migratori als pobles de la mostra (1877-1989)
(valors absoluts i taxes per mil)

	Arties	Bausen	Casau	Escunh	Gessa	Les	Unha	Vielha	Vilamòs
1877 Pd	(697)	461	(296)	(455)	262	779	(653)	858	322
1878-87 CV	10	11	2	21	25	66	-1	30	3
SM	ERR	-1	ERR	ERR	-27	20	ERR	-133	-63
TCV	ERR	2,4	ERR	ERR	9,6	8,0	ERR	3,7	1,0
TMi	ERR	-0,2	ERR	ERR	-10,3	2,4	ERR	-16,5	-21,6
1887 Pd	521	471	94	167	260	865	125	755	262
1888-00 CV	26	9	1	2	6	21	3	31	33
SM	-176	-67	-3	-10	-68	-125	-20	-62	-26
TCV	4,5	1,6	0,8	0,9	2,0	2,0	2,0	3,2	9,6
TMi	-30,4	-11,7	-2,5	-4,7	-22,8	-11,8	-13,2	-6,4	-8,1
1900 Pd	371	413	92	159	198	761	108	724	267
1901-10 CV	-2	43	9	10	-2	89	10	16	7
SM	-85	-50	-21	-10	-23	31	-12	13	-40
TCV	-0,6	10,5	10,5	6,3	-1,1	10,8	9,3	2,2	2,8
TMi	-26,0	-12,2	-24,4	-6,3	-12,4	3,8	-11,2	1,8	-16,0
1910 Pd	284	406	80	159	173	881	106	753	234
1911-20 CV	10	26	1	8	-15	44	-7	6	13
SM	-40	-71	-8	-20	-7	-26	-18	5	-3
TCV	3,7	6,8	1,3	5,2	-9,3	4,9	-7,5	0,8	5,4
TMi	-14,9	-18,5	-10,5	-13,1	-4,3	-2,9	-19,3	0,7	-1,3
1920 Pd	254	361	73	147	171	899	81	764	244
1921-30 CV	-2	-4	-2	6	-1	-13	3	14	-3
SM	-29	-52	-8	-34	-17	-121	-8	-89	-32
TCV	-0,8	-1,2	-2,9	4,5	-0,7	-1,6	3,8	1,9	-1,3
TMi	-12,2	-15,6	-11,8	-25,6	-12,0	-14,5	-10,2	-12,3	-14,1
1930 Pd	223	305	63	119	133	765	76	689	209
1931-40 CV	4	0	2	-5	-5	12	5	8	-3
SM	-17	-81	-10	-15	-1	-67	8	-43	-31
TCV	1,8	0,0	3,4	-4,6	-3,8	1,6	6,1	1,2	-1,6
TMi	-7,9	-30,6	-16,9	-13,8	-0,8	-9,1	9,7	-6,4	-16,1
1940 Pd	210	224	55	99	127	710	89	654	175
1941-50 CV	7	-13	5	2	-7	11	-6	-21	-8
SM	51	-30	21	0	19	36	-7	29 ¹	28
TCV	2,9	-6,4	7,4	2,0	-5,3	1,5	-7,3	-2,7	-4,3
TMi	21,3	-14,8	30,9	0,0	14,3	4,9	-8,5	36,9	15,1
1950 Pd	268	181	81	101	139	757	76	924	195
1951-60 CV	80	33	27	24	15	72	11	79	48
SM	24	22	-35	-34	-24	109	-13	60	-61
TCV	25,0	15,8	35,1	25,0	11,2	8,5	14,7	8,0	25,5
TMi	7,5	10,6	-45,5	-35,4	-17,8	12,9	-17,3	6,0	-32,4
1960 Pd	372	236	73	91	130	938	74	1063	182
1961-70 CV	39	7	-8	13	7	39	-2	111	3
SM	-171	-148	9	8	-32	-259	-24	20	-101
TCV	12,7	4,2	-10,9	12,8	6,0	4,7	-3,3	9,8	2,3
TMi	-55,9	-89,4	12,2	7,9	-27,2	-31,3	-39,3	1,8	-75,9
1970 Pd	240	95	74	112	105	718	48	1194	84
1971-81 CV	42	-10	10	9	7	13	7	157	2
SM	89	-6	18	-26	-17	-172	5	531	1
TCV	12,5	-10,4	10,3	8,0	6,4	1,9	11,8	9,3	-2,2
TMi	26,5	-6,3	18,6	-24,8	-15,5	-24,5	8,4	31,4	1,1
1981 Pd	371	79	102	93	95	559	60	1882	83
1982-89 CV	22	-9	-8	1	1	26	6	32	-2

Nota: PD: població de dret; CV: creixement vegetatiu; SM: saldo migratori; TCV: taxa de creixement vegetatiu; TMi: taxa de migració

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 2.17.
Taxes de migració (1878-1981)
 (per mil, per períodes intercensals)

	Baish	Miei	Naut	Aran
1878-87	-2,8	-16,5	-10,3	-7,7
1888-00	-11,1	-5,8	-25,7	-13,0
1901-10	-4,0	-1,8	-19,4	-6,4
1911-20	-6,6	-2,3	-12,4	-6,2
1921-30	-14,7	-14,1	-11,8	-14,0
1931-40	-15,0	-8,1	-2,3	-10,4
1941-50	3,0	32,6	13,9	16,2
1951-60	5,6	-0,8	-2,5	1,6
1961-70	-45,1	2,8	-46,9	-23,9
1971-81	-19,9	27,4	15,2	12,8

Font: Llibres sacramentals, registre civil, padrons i censos de població dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 2.18.
Migracions temporals segons els censos de població (1877-1981)

	Presentis		Absents		Transeünts		Població de fet		Absents/dret (%)		Transeünts/dret (%)		Total								
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total									
1877	3617	4302	7919	1290	651	1941	30	8	38	4907	4953	9860	3647	4310	7957	26,3	13,1	19,7	0,8	0,2	0,5
1887	3414	3880	7294	839	436	1275	61	55	116	4253	4316	8569	3476	3935	7411	19,7	10,1	14,9	1,8	1,4	1,6
1900	3035	3251	6286	778	429	1207	53	50	103	3813	3680	7493	3088	3301	6389	20,4	11,7	16,1	1,7	1,5	1,6
1910	3305	3237	6542	557	332	919	55	53	108	3862	3599	7461	3360	3290	6650	14,4	10,1	12,3	1,6	1,6	1,6
1920	3265	3151	6416	438	341	779	129	82	192	3703	3492	7195	3394	3214	6608	11,8	9,8	10,8	3,8	2,0	2,9
1930	3011	2782	5793	248	217	465	304	82	386	3259	2999	6258	3315	2864	6179	7,6	7,2	7,4	9,2	2,9	6,2
1940	2296	2276	4572	605	429	1034	109	0	109	2901	2705	5606	2405	2276	4681	20,9	15,9	18,4	4,5	0,0	2,3
1950	3230	2840	6070	158	120	278	430	55	485	5588	2960	8548	3660	2895	6555	2,8	4,1	3,3	11,7	1,9	7,4
1960	3402	3115	6517	81	44	125	4	4	8	3483	3159	6642	3406	3119	6525	2,3	1,4	1,9	0,1	0,1	0,1
1970	2461	2332	4793	72	49	121	200	62	262	2533	2381	4914	2661	2394	5055	2,8	2,1	2,5	7,5	2,6	5,2
1981	2904	2755	5659	87	62	149	222	42	264	2991	2817	5808	3126	2797	5923	2,9	2,2	2,6	7,1	1,5	4,5

Font: Padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 2.19.
Relació absents/població de dret segons els censos de població (1877-1981)
(en percentatges)

	Baish Aran			Miei Aran			Naut Aran			Val d'Aran		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1877	24,1	11,4	17,7	24,8	11,8	18,1	32,4	18,7	25,7	26,3	13,1	19,7
1887	17,3	7,2	12,2	11,0	5,9	8,5	34,9	21,6	28,5	19,7	10,1	14,9
1900	18,5	9,3	13,9	16,7	10,9	13,9	30,3	18,6	24,6	20,4	11,7	16,1
1910	12,0	7,0	9,6	17,4	14,6	16,0	16,7	11,0	14,0	14,4	10,1	12,3
1920	10,3	9,0	9,7	12,5	10,3	11,4	15,2	11,2	13,2	11,8	9,8	10,8
1930	6,1	4,9	5,5	10,4	9,7	10,1	7,2	10,2	8,7	7,6	7,2	7,4
1940	26,2	19,2	22,7	15,1	9,7	12,7	15,9	15,5	15,7	20,9	15,9	18,4
1950	6,0	5,0	5,5	3,2	3,1	3,1	3,9	3,2	3,6	2,8	4,1	3,3
1960	2,8	2,1	2,5	1,1	0,4	0,8	3,2	1,5	2,4	2,3	1,4	1,9
1970	4,2	2,9	3,5	1,5	0,8	1,2	2,8	3,0	2,9	2,8	2,1	2,5
1981	0,1	0,2	0,2	4,7	3,0	3,9	3,0	3,2	3,1	2,9	2,2	2,6

Font: Padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 2.20.
Relació absents/població de dret segons els censos de població, per municipis (1877-1981)
(en percentatges)

	1877	1887	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1981
Arres	47,4	35,4	42,0	32,5	21,8	12,3	17,6	10,3	1,7	4,7	0,0
Arròs	22,9	8,3	17,6	7,9	5,8	15,5	20,4	1,1	0,4		
Arties	16,5	30,1	23,5	15,9	16,2	10,8	17,0	4,2	2,1		
Bagergue	34,0	21,8	29,7	7,4	14,7	9,7	19,8	2,9	2,7		
Bausen	11,7	12,7	11,1	8,9	1,7	7,5	25,0	1,7	0,0	5,3	0,0
Betlan	28,4	13,8	20,8	27,6	12,6	20,9	12,5	0,7	0,3		
es Bòrdes	31,0	3,7	6,7	7,3	11,2	3,8	20,8	0,8	3,1	3,8	0,0
Bossòst	21,1	13,7	19,0	11,1	8,6	5,0	24,9	0,3	1,0	4,7	0,4
Canejan	3,1	8,1	9,1	7,5	10,3	2,4	30,6	27,1	13,0	1,7	0,0
Escunhau	9,7	11,5	16,8	10,3	9,2	5,3	8,8	5,5	0,0		
Gausac	22,0	0,4	8,2	13,8	6,1	2,4	4,8	3,6	0,0		
Gessa	25,2	24,6	20,2	12,1	15,9	6,8	4,7	2,9	2,3		
Les	11,9	13,3	11,8	7,6	11,3	4,7	13,9	3,3	0,9	2,8	0,0
Salardú	26,2	27,9	22,3	16,2	10,2	7,2	19,1	2,1	3,7		
Tredòs	35,1	33,6	31,4	11,7	10,6	8,3	10,6	7,4	0,0		
Vieïha	9,4	7,3	8,3	11,2	12,8	5,4	11,9	3,8	1,4		
Viliac	31,6	5,4	15,0	37,4	24,7	21,1	20,2	1,7	0,0		
Vilamòs	20,5	9,9	13,9	5,1	4,9	12,0	33,1	3,6	1,6	0,0	0,0

Font: Padrons i censos de població. Elaboració pròpia.

Quadre 3.1.
Distribució de la propietat i ocupació del sòl
(en ha)

Superfície comunal		57945 (92,3%)
Superfície arbrada	13543 (23,4%)	
Pastius	35737 (61,7%)	
Altres (matolls i erms)	8665 (15,0%)	
Superfície particular		4841 (7,7%)
Boscós i pastures	932 (19,3%)	
Conreus i prats	3850 (79,5%)	
Superfície edificada	59 (1,2%)	
Total		62786

Font: Icona-Mancomunitat Forestal, 1978. Elaboració pròpia.

Quadre 3.2.
Extensió de la propietat particular i comunal per districtes municipals
(en ha)

Districte mun.	Total	Partic.	%	Comunal	%
Arties	11386,3	442,8	3,9	10943,4	96,1
Arres	1371,5	214,6	15,6	1156,9	84,4
Arròs e Vila	3437,7	429,9	12,5	3007,8	87,5
Bagergue	6558,8	367,8	5,6	6191,0	94,4
Bausen	1925,4	346,9	18,0	1578,6	82,0
Betlan	2334,0	321,7	13,8	2012,4	86,2
es Bòrdes	2406,3	432,7	18,0	1973,6	82,0
Bossòst	3766,1	868,4	23,1	2897,7	76,9
Canejan	5389,0	928,0	17,2	4461,0	82,8
Escunhau	2454,9	358,8	14,6	2096,1	85,4
Gausac	2882,6	201,3	7,0	2681,3	93,0
Gessa	1237,1	244,0	19,7	993,1	80,3
Les	2638,6	563,8	21,4	2074,9	78,6
Salardú i Tredòs	11373,6	1466,1	12,9	9907,4	87,1
Vieiha	7841,8	425,0	5,4	7416,9	94,6
Vilac	3906,6	294,7	7,5	3611,9	92,5
Vilamòs	1904,0	232,1	12,2	1671,8	87,8
Baish Aran	19400,8	3586,4	18,5	15814,3	81,5
Miei Aran	22857,5	2031,2	8,9	20826,3	91,1
Naut Aran	30555,6	2520,7	8,2	28034,9	91,8
Val d'Aran	72813,9	8138,3	11,2	64675,6	88,8

Font: Reig, 1896. Elaboració pròpia.

Quadre 3.3.
Pertinences, aprofitaments i servituds de les Muntanyes d'Utilitat Pública

Núm	Nom	Pertinença	Total	Pastius	Bosc	Matolls	m3fusta	Espècies	Serv.
251	Montagut	Arres	292	136	131	25	28.262	Ap.Fs.	
252	Sasseuva, Pales e Paletes	Arres	661	154	451	56	57.179	Ap.Fs.Pn.	*
253	Eth Cap dera Pujada	Arròs e Vila/Aubèrt	41	-	35	6	1.975	Ps.	
254	Eth Desèrt e Cubeishic	Arròs e Vila	2147	501	1002	644	119.675	Ap.Fs.Ps.	*
255	Gotaus e Artiga Roma	Arròs e Vila	80	-	80	-	6.588	Ap.Fs.	
256	Es Conques e era Solana	Garòs	570	518	48	4	-	Ps	
257	Era Dreta e Esquèrra deth Valarties	Arties	6672	3000	1672	2000	110.500	Ap.Pn.	
258	Eth Solan	Artics	289	279	10	-	-	Pn.	
259	Eth Ticolet e Solana Boisheta	Garòs	412	142	250	20	54.750	Ap	
260	Arenho	Garòs	357	331	26	-	-	Pn.	
261	Eth Crabèr	Bagergue	214	189	25	-	-	Pn.	
262	Montoliu, eth Forcalh, Paros, era Dreta e Esquèrra der Unhòla	Bagergue/Unha	5620	5010	110	500	-	Pn.	*
263	Dos e Serrat	Bausen	727	654	15	58	-	Ap.	
264	Omrèr	Bausen	651	381	240	30	53.305	Ap	
265	Bòsc de Casa Sasplaga e es Cròdos	Montcorbau	946	795	151	-	21.217	Ps.Ap.	*
266	Bòsc Vedat	Aubèrt/Betian	45	-	45	-	8.637	Ap.	
267	Bòsc de Casa Costa e Aubaga	Mont	1082	887	182	13	28.842	Ps.Ap.	*
268	Eth Bosquet	Aubèrt	73	-	73	-	12.055	Ap.Ps.	
269	Es Bordasses e eth Bosquet	Arró	32	-	6	26	-	Ps.	
270	Eth Còih de Ròies e Saspòdos	Aubert	453	319	114	20	25.032	Ap.Fs.	*
271	Era Cometa	Vilac	118	118	-	-	-	-	
272	Es Còrtes e Boisheta	es Bòrdes	48	-	14	34	-	Ps.	
273	Era Montanheta d'Arró	Arró	96	11	85	-	11.388	Ap.Fs.	*
274	Era Montanheta Rasa	Arró	101	75	-	26	-	-	
275	Sanglo, Sapertega e Solana	es Bòrdes	825	297	371	157	50.753	Ap.Fs.	*
276	Shartigon	17% Vilac/50% es Bòrdes/33% Aubèrt i Betian	36	-	36	-	7.920	Ap.Fs	
277	Satronca	33% Vilac/66% Aubèrt i Betian	60	-	60	-	12.480	Ap.Fs.	*
278	Aubàs e eth Portilhon	Bossòst	940	140	632	168	126.521	Ap.	*
279	Omrèr e Popelat	Bossòst	780	360	204	216	48.130	Ap.	
280	Madoran	Bossòst	347	307	40	-	-	Ap.	
281	Era Dreta e Esquèrra deth Tòcan	Canejan	4065	2190	1052	823	220.724	Ap.Fs.	*
282	Arto-Còsta e Montanha	Escunhau i Casarilh	1101	864	200	37	36.021	Ap.Fs.	
283	Arto deth Mieí, Satèsta (Pales de Soto), era Solana e Sant Esteve	Betren	569	227	266	76	61.024	Ap.Ps.	
284	Eth Solan e eth Monte	Betren	30	30	-	-	-	-	
285	Eth Solan	Escunhau i Casarilh	191	191	-	-	-	-	
286	Varcauba	20% Gausac/50% Vilac 30% Aubèrt i Betian	298	-	298	-	84.684	Ap	
287	Coma Sèra	Gausac	62	-	62	-	11.297	Ap.Fs.	
288	Coma Sèra e Cortia	Casau	84	-	84	-	15.650	Ap.Fs.	
289	Gèles, Montpius e Sobèrado	Gausac	637	161	204	272	53.183	Ap.Fs.	
290	Delà	Gausac/Casau	100	100	-	-	-	-	
291	Sèuva, Salpilquilha e Saplan	Casau	585	235	250	100	56.230	Ap.Ps.	
292	Sequèrc, era Piusa e Porterc Vedat	Gausac	409	181	131	97	31.311	Fs.Ps.	*
293	Corilha	Gessa	578	576	3	-	-	Pn.	*
294	Mont-romies e eth Bosquet	Gessa	380	126	234	20	45.000	Ap.	*
295	Era Coma e es Pales	Les	715	292	143	280	22.632	Ap.Fs.	

Núm	Nom	Pertinença	Total	Pastius	Bosc	Matolls	m3fusta	Espècies	Serv.
296	Era Seuva e Casteret	Les	1129	269	442	418	92.381	Ap.Fs.	*
297	Bandòlers, eth Dossau, Beret, Ruda e Aiguamòg	Salardú/Tredòs	8006	4218	1788	2000	112.072	Ap.Pn.	*
298	Beret Darrèr	43 Salardú/25 Tredòs 17 Bagergue/14 Gessa 13 Unha	893	798	15	80	-	Pn.	
299	Manmanha	Gessa	982	760	122	100	26.718	Ap.	*
300	Seuva e Aubaga	Unha	101	52	49	-	-	Pn.	
301	Cendrosa	Son (Pallars)	360	360	-	-	-	-	
302	Tresies	Salardú	58	-	48	10	10.560	Ap.	
303	Saubet	Tredòs	25	-	18	7	3.816	Ap.	
304	Era Artiga e Pomèro	Vielha	2423	2063	298	62	40.788	Ap.Fs.	
305	Er Ospitau de Vielha	Vielha	1631	1184	290	157	49.382	Ap.Fs.Pn.	*
306	Era Dreta e Esquerra deth Nere	Vielha	2743	2258	443	42	108.042	Ap.Fs.Ps. Pn.	
307	Era Soiana	Vielha	55	55	-	-	-	-	
308	Escalomilhèra e Beusa	Vilac/Betlan	29	-	29	-	4.785	Ap.Ps.	
309	Esteres e Safusta	Vilac	2895	2586	287	22	45.841	Ap.Ps.	
310	Soscarro	Vilac/Gausac	66	-	66	-	13.849	Ap.	
311	Era Montanheta de Vilamòs	Vilamòs	296	148	129	19	27.281	Ap.Fs.	*
312	Peguèra e Sodeveda	Vilamòs	994	470	484	40	57.752	Ps.	*

Font: González-García, 1971. Elaboració pròpia.

Servituds de les Muntanyes d'Utilitat Pública

- 252 Els veïns de Bossòst tenen mancomunitat d'aprofitament de pastures a la partida Regodèr (36,3 ha) i els d'Arrò a la de Sassolans (19,8 ha).
- 254 A la partida Coma de Barbalu, el bestiar de Vilamòs pot anar a abeurar al Varradòs
- 262 A la partida es Còstes Vedades els veïns de Garòs tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Bagergue i Unha
- 265 A la partida es Pales (65,8 ha) els veïns de Mont tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Montcorbau. A la de Mariagata (94,2 ha) els veïns d'Arròs e Vila tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Montcorbau.
- 267 A la partida Carpaïto (144,6 ha) els veïns de Betlan, Aubèr i Montcorbau tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Mont
- 270 La partida Monjòia e Ribassets, en territori francès, pertany a Aubèr.
- 273 Servitud de pas pels camins existents
- 275 Servitud de pas pels camins existents. Dret d'abeurar en una font pel bestiar que pastura a era Cometa de Vilac. Dret de pastures pel bestiar d'Arrò a la partida eth Bom fins al barranc d'era Entecada
- 277 Servitud de pas pels camins existents.
- 278 A la partida Sant Vicenç (200 ha) tenen mancomunitat d'aprofitament els veïns d'Arròs, Arrò i Vilamòs amb els de Bossòst
- 281 A la partida eth Beuader (37 ha) els veïns d'Arròs e Vila tenen dret de pas pel seu bestiar i poden fer ús de l'estany per abeurar-lo. Els de Les i Canegan tenen mancomunitat d'aprofitament a es Emprius (o era Seuva) (50 ha)
- 292 Servitud de pas pels prats d'era Piusa
- 293 A la partida era Pala deth Cabanon els veïns de Garòs tenen dret de pas per anar a Arenho
- 294 A la partida era Talhada (26,4 ha) els veïns de Bagergue i Unha tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Gessa
- 296 A la partida es Emprius (72 ha) els veïns de Bossòst tenen mancomunitat d'aprofitament de pastures amb els de Les
- 297 A la partida Pòrques (132,2 ha) tenen mancomunitat d'aprofitament els veïns de Salardú, Tredòs, Isí i Alòs (Pallars Sobirà). A era Roqueta Ròia (182,8 ha) tenen mancomunitat d'aprofitament els veïns de Salardú, Tredòs i Esterri d'Aneu (Pallars Sobirà). A es Emprius (36,1 ha) tenen mancomunitat d'aprofitament els veïns de Salardú, Tredòs i Unha. El camí pastoral d'accés a la Cendrosa pertany a Son (Pallars Sobirà)
- 299 A la partida es Emprius (263,8 ha) els veïns d'Isí i Alòs (Pallars Sobirà) tenen mancomunitat d'aprofitament amb els de Gessa
- 305 Servitud de pas pel bestiar pel camí del port de Vielha amb categoria de "cordill"
- 311 Servitud de pas pels camins existents. Servitud de pas pel bestiar d'es Bòrdes.
- 312 A la partida Estanh Long tenen dret de pas pel bestiar els veïns de Bossòst per abeurar a l'estany i barranc d'Estanh Long (superfície de pas de 18,3 ha). A la partida Cargadèr (43 ha) els veïns d'Arròs e Vila tenen mancomunitat d'aprofitaments amb els de Vilamòs. A la partida es Arraspes (18,4 ha) els veïns d'Arrò tenen dret d'aprofitament de fustes per la reparació de les seves cases

Quadre 3.4.
Ocupació del sòl i aprofitaments de les Muntanyes d'Utilitat Pública per pobles

Poble	Ocupació del sòl (en ha)				Aprofitaments veïnals				Aprofitaments per subhasta											
	Total Pastius		Arbrat Matolls		m3/ha m3 fusta		m3/ha m3 fusta		Total m3 fusta		Pres.		Ovins Cabrum Bovins Equins							
	Total Pastius	Arbrat Matolls	m3/ha m3 fusta	Arbrat Matolls	m3/ha m3 fusta	Ovins Cabrum Bovins Equins	Total m3 fusta	Pres.	Ovins Cabrum Bovins Equins	Total	Pies									
Arres	925	262	582	81	85441	146,8	159	400	60	60	5276	2904534	-	-	-					
Arró	289	96	141	52	11388	80,8	-	100	50	10	1880	1525433	-	-	-					
Arròs e Vila	2366	570	1149	647	127251	110,7	258	500	120	20	1360	7851367	1800	200	2000	24000				
Aries	6961	3279	1682	2000	110500	65,7	50	850	200	95	2820	3770537	7000	350	10	7480	81750			
Aubert	676	355	298	23	60562	203,4	132	300	60	15	765	2584908	-	-	-	-				
Bagergue	3163	2819	82	262	-	-	-	143	30	50	75	998	-	5000	150	175	50	6550	68000	
Bausen	1378	1035	255	88	53305	209,0	-	500	20	90	20	1369	-	-	-	-	-	-		
Betlan	144	36	107	-	24880	231,7	12	300	60	15	765	2893	-	-	-	-	-	-		
Betren	599	257	266	76	61024	229,4	-	250	75	40	980	5563	-	-	-	-	-	-		
es Bòrdes, Begòs e Benòs	891	297	403	191	54713	135,8	104	500	140	30	1550	3188	-	-	-	-	-	-		
Bossòst	1971	861	726	384	174651	240,6	400	250	80	250	10	1900	18555	-	-	-	-	-		
Canejan	4040	2165	1052	823	220724	209,8	266	700	15	180	15	1900	10290	-	-	-	-	-		
Casau	719	285	334	100	71880	215,3	155	500	80	40	1260	7427	-	-	-	-	-	-		
Escunhau e Casanill	1292	1055	200	37	36021	180,1	32	400	75	80	1410	4309	-	-	-	-	-	-		
Garòs	1339	991	324	24	54750	169,0	-	250	35	50	25	760	4115	-	-	-	-	-		
Gausac	1251	392	490	369	119652	244,3	314	500	150	40	1680	15728	-	-	-	-	-	-		
Gessa	1899	1408	261	130	71718	198,8	63	200	65	80	70	1235	3700	2194469	3800	135	70	4845	58169	
Les	1833	550	585	698	115013	196,6	-	400	180	12	1564	8397	-	-	-	-	-	-		
Mont	1006	811	182	13	28842	158,5	40	300	30	12	564	3635	1677210	1400	100	-	-	1500	17000	
Montcorbau	902	751	151	-	21317	141,2	40	300	30	13	571	3292	1539500	1400	100	-	-	1500	17000	
Salardú	4364	2374	948	1042	66596	70,2	82	250	48	65	100	1388	3514	2061275	7500	30	60	7950	81200	
Tredòs	4161	2222	915	1024	59852	65,4	82	250	47	65	100	1387	3514	2061275	7500	30	60	7950	81200	
Unha	3032	2667	106	259	-	-	-	142	30	110	75	1357	-	-	5000	150	175	50	6550	68000
Violla	6852	5560	1031	261	198212	192,3	340	580	300	70	2870	19560	13002389	14600	400	350	110	17870	127580	
Vilac	3235	2704	509	22	103006	202,3	102	600	60	25	1135	11676	7571244	7500	450	390	240	11970	139005	
Vilarnòs	1318	586	563	59	85033	128,3	176	150	90	34	928	7619	4883967	-	-	-	-	-		
(Pallars)	597	597	-	-	-	-	-	108	-	-	132	1032	-	-	-	-	-	-	-	
Baish Aran	12645	5862	4407	2376	800268	181,6	1105	3000	115	1040	131	10272	56574	36052987	-	-	-	-	-	
Mieil Aran	19041	12776	4717	1548	852648	180,8	1425	4530	1040	370	13360	91292	58057940	26700	1250	740	350	34840	324585	
Naut Aran	25516	16357	4418	4741	363416	82,3	277	2193	360	620	672	10977	20747	12378667	35800	845	430	300	41325	438319
Val d'Aran	57203	34996	13542	8665	2016332	148,9	2807	9723	475	2700	1173	34609	168613	106489594	62500	2095	1170	650	76165	762904

Nota: Els aprofitaments de fusta són dels anys 1965-70 i els de les pastures del 1960-61. A les muntanyes d'aprofitament mancomunat s'han dividit les dades entre els pobles co-participes. Els totals del bestiar són els caps reduïts a ovins.

Font: González-García, 1971 (ocupació del sòl i aprofitaments de fustes) i Majoral i López Palomeque, 1983 (aprofitaments de pastures). Elaboració pròpia.

Quadre 3.5.
Estructura de la propietat a Vilamòs (1881-1944)

	1881			1944				
	Has	%	Prop	%	Has	%	Prop	%
0 a 0.2	1,70	1,5	19	18,6	0,95	0,8	8	10,3
0.2 a 0.4	3,42	3,1	12	11,8	2,39	1,9	8	10,3
0.4 a 0.8	13,94	12,6	23	22,5	6,49	5,2	11	14,1
0.8 a 1.2	10,86	9,8	11	10,8	6,73	5,4	7	9,0
1.2 a 1.6	20,29	18,4	15	14,7	17,90	14,5	13	16,7
1.6 a 2	16,83	15,2	10	9,8	17,39	14,1	10	12,8
2 a 3	13,12	11,9	6	5,9	28,99	23,4	12	15,4
3 a 4	11,46	10,4	3	2,9	16,68	13,5	5	6,4
+ de 4	18,77	17,0	3	2,9	26,17	21,2	4	5,1
Total	110,38		102		123,71		78	

Font: Amillaments corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 3.6.
Concentració de la propietat a Vilamòs (1881-1944)

Prop.	1881		1944	
	Has	% Has	Has	% Has
10%	0,52	0,5	0,80	0,7
20%	1,91	1,7	2,98	2,4
30%	4,76	4,3	6,87	5,6
40%	9,22	8,4	13,34	10,8
50%	16,69	15,1	22,96	18,6
60%	25,31	22,9	32,87	26,6
70%	37,40	33,9	46,18	37,3
80%	51,81	46,9	62,55	50,6
90%	69,06	62,6	83,90	67,8
100%	110,38	100,0	123,71	100,0

Font: Amillaments corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 3.7.
Estructura de la propietat en alguns pobles del Baix Aran (1976)

	Bausen			es Bòrdes			Bossòst			Canejan			Les							
	Has	%	Prop.	Has	%	Prop.	Has	%	Prop.	Has	%	Prop.	Has	%	Prop.					
0 a 0,1	0,16	0,1	5	7,0	0,54	0,2	12	9,5	1,27	0,2	22	9,4	0,16	0,0	2	1,5	1,67	0,4	23	12,4
0,11 a 0,5	5,04	2,5	16	22,5	4,02	1,3	15	11,9	16,90	3,1	66	28,2	4,25	0,8	15	11,2	8,69	2,0	37	19,9
0,51 a 1	5,77	2,9	8	11,3	2,89	1,0	4	3,2	28,68	5,2	27	11,5	15,16	2,9	18	13,4	18,93	4,4	26	14,0
1,1 a 2	13,90	6,9	10	14,1	47,05	15,5	32	25,4	38,70	7,0	27	11,5	27,25	5,1	19	14,2	38,11	8,9	27	14,5
2,1 a 3	16,35	8,1	7	9,9	56,70	18,7	23	18,3	65,07	11,8	26	11,1	34,64	6,5	14	10,4	32,69	7,7	13	7,0
3,1 a 4	7,09	3,5	2	2,8	60,99	20,1	17	13,5	61,17	11,1	17	7,3	45,18	8,5	13	9,7	54,52	12,8	16	8,6
4,1 a 5	30,99	15,4	7	9,9	52,56	17,4	12	9,5	57,34	10,4	13	5,6	46,23	8,7	10	7,5	58,64	13,7	13	7,0
5,1 a 7	32,63	16,2	6	8,5	46,97	15,5	8	6,3	114,90	20,9	19	8,1	98,85	18,6	17	12,7	119,41	28,0	20	10,8
7,1 a 10	64,52	32,1	8	11,3	16,53	5,5	2	1,6	74,93	13,6	9	3,8	123,69	23,3	15	11,2	71,03	16,6	9	4,8
+ de 10,1	24,66	12,3	2	2,8	14,49	4,8	1	0,8	90,90	16,5	8	3,4	134,63	25,4	11	8,2	23,09	5,4	2	1,1
Total	201,11		71		302,74		126		549,86		234		530,04		134		426,78		186	

Font: Majoral i López Palomeque, 1983.

Quadre 3.8.
Nombre i grandària de les parcel·les (1962-1989)
(en ha)

1962	Total	<1	1>5	>5	
Baish Aran	4048	3533	428	87	
Miei Aran	1598	1569	0	29	
Naut Aran	2651	2381	213	37	
Total Aran	8297	7483	641	153	
1972	Total	<0.5	0.5>1	1>5	>5
Baish Aran	2963	2068	557	318	20
Miei Aran	2660	1992	461	174	33
Naut Aran	1903	1546	239	103	15
Total Aran	7526	5606	1257	595	68
1982	Total				
Baish Aran	1488				
Miei Aran	1064				
Naut Aran	623				
Total Aran	3175				
1989	Total				
Baish Aran	1752				
Miei Aran	1263				
Naut Aran	975				
Total Aran	3990				

Font: Censos agraris corresponents. Elaboració pròpia

Quadre 3.9.
Nombre d'explotacions en funció de la grandària (1962-1989)
(en ha)

	0-4,9	5-9,9	10-19,9	20-49,9	Total
1962					
Baish Aran	245	111	21	0	377,0
Miei Aran	183	20	0	0	203,0
Naut Aran	97	49	27	4	177,0
Total Aran	525	180	48	4	757
1972					
Baish Aran	172	82	20	0	274,0
Miei Aran	158	58	10	1	227,0
Naut Aran	87	50	7	0	144,0
Total Aran	417	190	37	1	645
1982					
Baish Aran	118	49	16	3	186,0
Miei Aran	55	24	4	0	83,0
Naut Aran	32	15	5	3	55,0
Total Aran	205	88	25	6	324
1989					
Baish Aran	122	45	17	0	184,0
Miei Aran	68	24	8	1	101,0
Naut Aran	34	20	12	1	67,0
Total Aran	224	89	37	2	352

Font: Censos agraris. Elaboració pròpia.

Quadre 3.10.
Nombre d'explotacions en funció de la grandària al Baish Aran (1962-1989)
(en ha)

	0-4,9				5-9,9				10-19,9				20-49,9			
	1962	1972	1982	1989	1962	1972	1982	1989	1962	1972	1982	1989	1962	1972	1982	1989
Arres	21	10	9	5	7	9	2	2	0	2	0	1	0	0	0	0
Bausori	34	8	11	6	6	10	1	7	3	3	2	1	0	0	0	0
es Bòrdes	40	34	14	36	23	13	18	8	2	0	1	1	0	0	0	0
Bossòst	69	54	39	45	25	22	14	11	4	5	8	4	0	0	2	0
Canejan	34	25	23	16	15	10	5	9	8	2	1	0	0	0	0	0
Les	25	25	13	6	27	12	5	4	2	6	4	7	0	0	1	0
Vilarnès	22	16	9	8	8	6	4	4	2	2	0	3	0	0	0	0
Baish Aran	245	172	118	122	111	82	49	45	21	20	16	17	0	0	3	0

Font: Censos agraris corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 3.11.
Propietat del bestiar a Vilamòs (1943-1957)

	1943	1945	1947	1948	1950	1951	1953	1955	1957										
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.										
0-10	Expl.	5	12,8	3	8,6	5	14,3	5	14,7	2	7,4	1	3,8	0	0,0	2	7,4	3	10,0
	UR	27	1,5	15	1,0	22	1,8	10	0,8	11	0,9	4	0,3	0	0,0	14	1,1	22	1,6
11-30	Expl.	8	20,5	10	28,6	12	34,3	15	44,1	8	29,6	9	34,6	10	37,0	6	22,2	7	23,3
	UR	159	8,7	182	12,3	240	19,7	323	25,6	171	13,9	197	16,1	231	18,5	128	10,2	132	9,9
31-50	Expl.	13	33,3	8	22,9	12	34,3	7	20,6	7	25,9	5	19,2	8	29,6	12	44,4	11	36,7
	UR	531	29,2	302	20,5	487	40,0	288	22,8	268	21,7	195	15,9	306	24,6	499	40,0	461	34,5
51-90	Expl.	10	25,6	11	31,4	3	8,6	4	11,8	8	29,6	9	34,6	6	22,2	5	18,5	7	23,3
	UR	643	35,3	622	42,1	171	14,0	276	21,8	505	40,9	551	45,1	359	28,8	336	26,9	467	35,0
91-130	Expl.	2	5,1	2	5,7	3	8,6	2	5,9	1	3,7	1	3,8	2	7,4	1	3,7	1	3,3
	UR	240	13,2	213	14,4	298	24,5	197	15,6	117	9,5	102	8,3	192	15,4	104	8,3	94	7,0
+130	Expl.	1	2,6	1	2,9	0	0,0	1	2,9	1	3,7	1	3,8	1	3,7	1	3,7	1	3,3
	UR	219	12,0	142	9,6	0	0,0	170	13,4	162	13,1	174	14,2	158	12,7	168	13,5	160	12,0
Total	Expl.	39		35		35		34		27		26		27		27		30	
	UR	1819		1476		1218		1264		1234		1223		1246		1249		1336	

Font: Recuento de la Canaderia Existente. Elaboració pròpia.

Quadre 3.12.
Propietat del bestiar a es Bòrdes (1924)

		es Bòrdes		Benòs		Begòs		Arró		Total	
		Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
0-10	Expl.	8	19,0	1	8,3	0	0,0	0	0,0	9	11,5
	UR	33	2,0	4	0,8	0	0,0	0	0,0	37	1,0
11-30	Expl.	11	26,2	2	16,7	1	12,5	1	6,3	15	19,2
	UR	232	14,1	54	11,4	28	5,7	29	3,0	343	9,6
31-50	Expl.	13	31,0	6	50,0	3	37,5	7	43,8	29	37,2
	UR	523	31,8	186	39,3	114	23,1	302	31,6	1125	31,5
51-90	Expl.	6	14,3	3	25,0	3	37,5	6	37,5	18	23,1
	UR	410	24,9	229	48,4	208	42,1	402	42,1	1249	35,0
91-130	Expl.	3	7,1	0	0,0	0	0,0	2	12,5	5	6,4
	UR	294	17,9	0	0,0	0	0,0	222	23,2	516	14,5
+130	Expl.	1	2,4	0	0,0	1	12,5	0	0,0	2	2,6
	UR	152	9,2	0	0,0	144	29,1	0	0,0	296	8,3
Total	Expl.	42		12		8		16		78	
	UR	1644		473		494		955		3566	

Font: Recuento de la Ganaderia Existente. Elaboració pròpia.

Quadre 3.13.
Propietat del bestiar per explotacions a Bausen (1912)

Casa	UR	Boví	Cav.	Mul.	Asi.	Ovi	Cab.	Porcí	Casa	UR	Boví	Cav.	Mul.	Asi.	Ovi	Cab.	Porcí
Jep d'Antoni	0	0	0	0	0	0	0	0	Veleta	49	3	0	0	0	28	3	1
Sacalot	0	0	0	0	0	0	0	0	Sabadia	51	5	0	0	0	18	3	2
A.Fujol Amiel	0	0	0	0	0	0	0	0	Veleta	55	3	0	0	0	35	2	0
Causada	0	0	0	0	0	0	0	1	Tabernet	56	0	0	0	1	50	2	1
Pontaut	0	0	0	0	0	0	0	10	Minchor	56	3	0	0	1	31	3	1
Miquel de Saca	1	0	0	0	0	0	1	0	Manuel	57	0	0	0	2	45	4	0
Capellan	2	0	0	0	0	0	2	1	Pepa	59	1	0	0	0	52	1	0
Roquet	2	0	0	0	0	0	2	2	Oncle Andreu	60	1	0	0	2	43	3	1
J.M.Sansue	2	0	0	0	0	0	2	2	Auche	62	2	0	0	1	41	5	0
Andreu d'Anton	3	0	0	0	0	0	3	0	Loreta	68	3	0	0	0	46	4	1
Pep del Bel	5	0	0	0	1	0	1	1	Velagna	68	4	0	0	0	41	3	0
Flores	5	0	0	0	1	0	1	1	Sta.Eulàlia	68	6	0	0	0	24	8	0
Joan del Nel	6	0	0	0	1	0	2	0	Cabaquera	69	2	0	0	0	54	3	0
Roseta	6	0	0	0	1	0	2	1	Narcisa	74	3	0	0	1	49	3	0
Miquel	7	0	0	0	0	5	2	1	Antun	75	2	0	0	1	56	3	1
Doseta	7	0	0	0	0	5	2	1	Pontaut	76	11	1	0	0	0	0	3
Chico	10	0	0	0	2	0	2	1	Charreu	80	6	0	1	0	34	0	0
Nel de la Pena	12	2	0	0	0	0	0	0	Gabach	80	0	0	0	1	75	1	1
Molinero	16	2	0	0	1	0	0	0	Pere Joan	81	4	0	0	1	50	3	0
Esteve	19	0	0	0	0	18	1	1	Maleia	82	2	0	0	1	63	3	1
Alberto	21	0	0	0	0	20	1	0	Joan Cios	94	4	0	0	1	60	6	1
Gironi	21	0	0	0	0	19	2	1	Capena	96	5	0	0	1	60	2	0
La Carrera	21	0	0	0	1	15	2	2	Marot	97	3	0	0	2	68	3	0
Jusep	22	0	0	0	1	18	0	1	Arnaudet	99	14	0	1	0	0	5	1
Rodriguez	24	4	0	0	0	0	0	0	Molinero	100	2	0	0	1	81	3	3
Agustina	25	0	0	0	1	18	3	2	Escalé	105	7	0	0	1	57	2	2
Roquet	29	0	0	0	1	22	3	1	Ponina	106	4	0	0	1	78	0	1
Chisca	28	3	0	0	2	0	2	1	Juanet	113	13	0	1	1	20	1	2
Cordes	31	4	0	0	1	0	3	0	Ramonet	114	5	0	0	2	70	6	2
Ferré	32	5	0	0	0	0	2	2	Belviz	114	7	0	0	1	63	5	0
Sacau	32	0	0	0	1	25	3	1	Peireton	118	5	0	0	1	80	4	0
Joy hijo	32	0	0	0	0	32	0	0	Crstala	123	3	0	0	1	98	3	1
Esteve	34	0	0	0	0	33	1	1	Vieu	124	5	0	0	1	87	3	2
Mariana	36	0	0	0	0	33	3	1	Sacalot	130	5	0	0	1	86	10	1
Miquel	37	6	0	0	0	0	1	1	Joy	132	6	0	1	1	76	6	3
Mielgo	38	0	0	0	1	34	0	1	Moré	140	5	0	1	1	91	5	1
Lila	42	0	0	0	1	37	1	2	Griaus	143	5	0	0	2	100	5	1
Estro	42	5	0	0	0	0	4	2	Fuster	152	5	1	2	0	89	3	0
Esteve	43	6	0	0	1	0	3	1	Esperança	152	10	0	3	1	53	5	9
Talasach	44	0	0	0	1	39	1	0	Toquera	187	12	1	0	1	92	9	2
Capdech	45	0	0	0	1	39	2	1									
Jaimen	46	3	0	0	1	21	3	1									
Casyan	47	0	0	0	1	40	2	1	Total	4688	226	3	10	57	2762	212	91
Fusté Gironi	48	0	0	0	0	45	3	0	Mitja		2,7	0,0	0,1	0,7	32,9	2,5	1,1

Quadre 4.1.
Evolució de la mitjana de persones per grup residencial als pobles de la mostra (1900-1986)

		1900	1920	1940	1960	1986
Bausen	GR	96	89	61		25
	Pers.	383	367	249		64
	MP/GR	3,99	4,12	4,08		2,56
Les	GR		203	163	227	198
	Pers.		954	713	886	638
	MP/GR		4,70	4,37	3,90	3,22
Vilamòs	GR			33	50	
	Pers.			119	180	
	MP/GR			3,61	3,60	
Vielha	GR		171	224	280	685
	Pers.		776	857	1055	2213
	MP/GR		4,54	3,83	3,77	3,23
Gausac	GR			41	41	85
	Pers.			153	168	265
	MP/GR			3,73	4,10	3,12
Escunhau	GR			75	70	28
	Pers.			265	287	96
	MP/GR			3,53	4,10	3,43
Arties	GR				93	104
	Pers.				372	402
	MP/GR				4,00	3,87
Unha	GR			19	17	18
	Pers.			68	74	59
	MP/GR			3,58	4,35	3,28
Total mostra	GR	96	463	616	778	1143
	Pers.	383	2097	2424	3022	3737
	MP/GR	3,99	4,53	3,94	3,88	3,27

Nota: Els anys, per alguns pobles, són aproximats. Vegi's nota 4.36.

Font: Padrans i censos de població corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 4.2.
Formes de residència (1900-1986)

	Proporció de grups residencials					Proporció de persones				
	1900	1920	1940	1960	1986	1900	1920	1940	1960	1986
1. Solitars	6,4	11,0	9,9	8,9	17,7	1,3	2,4	2,6	2,3	5,5
1a	1,4	1,7	0,9	0,2	0,5	0,5	0,4	0,2	0,0	0,1
1b	2,8	2,6	3,4	3,2	2,6	0,5	0,6	0,8	0,9	0,8
1c	0,7	2,6	3,7	2,2	6,8	0,3	0,6	0,9	0,8	2,1
1d	1,4	1,7	1,2	0,9	4,3	0,0	0,4	0,3	0,2	1,4
1e	0,0	2,4	0,8	1,2	3,6	0,0	0,5	0,2	0,3	1,1
2. S.nuc.conj.	3,5	5,2	6,1	4,1	4,8	2,1	7,0	6,9	4,9	3,6
2a	2,8	1,5	2,8	3,1	3,2	2,1	0,9	1,6	1,7	2,4
2b	0,0	0,2	0,9	0,1	0,4	0,0	0,1	0,7	0,1	0,4
2c	0,7	3,5	2,4	0,9	1,2	0,0	6,0	4,6	3,1	0,8
3. Nuc.c.simple	59,9	55,5	57,0	63,4	63,6	53,3	51,0	55,3	60,2	70,0
3a	8,5	8,0	10,1	11,0	10,4	6,0	3,9	5,9	5,7	6,4
3b	31,9	35,8	35,7	44,9	49,7	35,8	37,9	40,3	49,3	60,3
3c	7,1	3,7	3,5	1,5	0,9	3,6	3,1	2,9	0,9	0,7
3d	11,3	5,8	7,5	5,8	2,6	7,8	4,2	6,0	4,1	2,4
3e	0,0	2,1	0,2	0,1	0,1	0,0	1,9	0,1	0,1	0,1
4. Extensa	23,4	20,7	18,7	15,7	8,8	29,5	27,0	23,3	19,3	13,1
4a	12,8	9,9	8,7	8,8	5,7	16,4	13,5	10,1	10,5	8,7
4b	0	1,9	1,1	0,7	0,2	0,0	1,0	1,2	0,8	0,2
4c	9,2	6,0	6,4	3,7	2,1	11,2	7,1	7,9	4,7	2,9
4d	0,7	3,7	2,5	2,5	0,8	1,8	5,4	4,0	3,3	1,4
5. Múltiple	7,8	7,6	8,1	7,9	5,0	13,8	12,6	11,9	13,3	7,8
5a	4,3	1,3	1,4	2,6	1,4	5,2	1,7	1,9	3,7	1,7
5b	1,4	4,1	5,9	3,5	3,0	3,4	6,4	8,9	5,8	5,0
5c	0,0	1,3	0,6	0,9	0,6	0,0	2,7	0,7	1,8	1,1
5d	2,1	0,9	0,1	0,9	0,0	5,2	1,7	0,3	2,0	0,0
4 + 5	31,2	28,3	26,8	23,6	13,8	43,3	39,5	35,2	32,6	20,9

Nota: Les claus emprades són una adaptació de la tipologia de Laslett (1972). Vegi's nota 4.38.

Font: Padrans i censos de població dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 4.3.
Formes de residència als pobles de la mostra (1900-1986)

	Bausen	Les	Vilam	Vielha	Gausac	Escunh	Gessa	Arties	Unha	Aran
Grups residencials solitaris										
1900	5,2						8,9			6,4
1920	14,6	11,8		8,2						11,0
1940	14,8	8,0	12,1	7,6	14,6	13,3	11,1		10,5	9,9
1960		12,8	12,0	5,0	12,2	10,0	10,0	6,5	11,8	8,9
1986	20,0	18,2		18,5	18,8	21,4	8,7	13,5	5,6	17,8
Grups residencials de nucli conjugal simple										
1900	58,3						60,0			58,9
1920	53,9	54,7		57,3						55,5
1940	37,7	47,9	60,6	64,7	61,0	68,0	47,2		68,4	57,0
1960		62,1	70,0	66,4	53,7	55,7	50,0	68,8	58,8	63,4
1986	48,0	55,6		67,3	68,2	64,3	56,5	59,6	44,4	63,6
Grups residencials extensos i múltiples										
1900	33,3						26,7			31,2
1920	24,7	30,5		27,5						28,3
1940	37,7	39,3	27,3	18,8	24,4	13,3	38,9		15,8	26,8
1960		20,3	16,0	23,6	34,2	31,4	36,7	20,4	29,4	23,6
1986	12,0	19,7		10,5	8,2	10,7	34,8	22,1	33,3	13,8

Font: Padrans i censos de població corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 4.4.
Persones segons les formes de residència als pobles de la mostra (1900-1986)

	Bausen	Les	Vilam	Vielha	Gausac	Escunh	Arties	Unha	Aran
Grups residencials solitaris									
1900	1,3								1,3
1920	3,5	2,5		1,8					2,4
1940	3,6	2,0	3,4	2,0	3,9	3,8		2,9	2,6
1960		3,3	3,3	1,3	3,0	2,4	1,6	2,7	2,3
1986	7,8	5,6		5,7	6,0	6,3	3,5	1,7	5,5
Grups residencials de nucli conjugal simple									
1900	53,3								53,3
1920	54,2	47,1		54,4					51,0
1940	37,0	43,6	57,1	62,0	66,0	70,2		76,5	55,3
1960		57,3	75,5	61,0	53,0	52,3	68,6	50,0	60,2
1986	53,1	58,2		75,1	76,6	71,9	62,9	40,0	70,0
Grups residencials extensos i múltiples									
1900	43,3								43,3
1920	37,3	42,6		36,9					39,5
1940	51,0	47,8	39,5	25,6	30,1	23,0		17,6	35,2
1960		28,7	20,0	33,8	44,1	43,9	27,7	47,3	32,6
1986	18,8	31,5		16,5	13,2	19,8	29,9	49,2	20,9

Font: Padrans i censos de població corresponents. Elaboració pròpia.

Quadre 5.1.
Evolució del bestiar de casa Fustèr de Bausen (1912-1926)

Any	Data	Boví	Cavallí	Mulati	Asiní	Ovi	Cabrum	Porcí	Causa
1912	-	5	1	2	0	89	3	0	Saldo
	29.06								+2 Compra a la fira de Bossòst
	01.07	-2		-2		-46			Venda a la fira <?>
	20.10	-2				-38			VF Bossòst; V particular Bausen
1913	01.01	+2							+2 Naixement
	10.03					+19			Naixement
	29.10		-1	-1		-14			Venda a la fira de Bossòst
1914	13.03				+1				Compra a França
	30.03			-1		-23			-1 Venda a un particular de Bossòst
1915	31.12								-2 Sacrifici
1916	13.04	-1		-1					Venda a un particular de Tarragona
	15.05	+3				+10			Naixement
	23.10								+13 Compra a la fira de Vielha
	23.10								-12 Venda a varis particulars de Bausen
	01.11					+23			Compra a un particular de Bausen
	01.12	-2							Venda a un particular de Bausen
1917	01.01					+13			Compra a un particular de Bausen
	12.03			+2					Compra a França
	21.05			+1					Compra a un particular de Salardú
1918	15.01	+1				+20			Naixement
	20.10	-1							Venda a la fira de Bossòst
	23.10					-1			Venda a la fira de Bossòst
1919	00.02	+1				+15			Naixement
	12.10	4		1		68	3		Saldo
	20.10								+2 Compra a la fira de Bossòst
	06.12			+4					Compra a França
	07.12			-1					Venda a un particular de Bausen
	07.12					+5			Naixement
	10.12					-5			4 morts a la muntanya; 1 sacrificat
1920	02.01					-2	-1	-1	Sacrificat
	01.02							-1	Sacrificat
	14.02					-15			Desapareguts a la muntanya
	17.03	-1				-3			Venda a un particular de Les
	08.04	+1							Naixement
	07.05			-1					Venda a la fira de Vilaller
	01.07					-15			Venda a la fira de Bausen
	09.10			-2					Venda a la fira de Vielha
1921	10.01					+15			Naixement
	22.07	-2							Morts a la muntanya
	09.09							+2	Compra a la fira de Vielha
1922	22.04			-1					Venda a un particular de Bagargue
	15.06		+1						Compra a un particular de Vilac
	07.07					+22			Naixement
	00.09	+1							Naixement
1923	01.11		-1			-10			Venda a un particular de Vielha
	20.11				+1				Compra a França
1925	15.05						+1		Naixement
	25.06	-1							Venda a la fira de Bossòst
	01.12	+1							Naixement
1926	15.05					+38			Naixement
	05.10	-1							Mort

Quadre 6.1.
Proporció de contraents locals entre els matrimonis celebrats a l'Aran (1801-1989)

	Segons naixement							
	Pob. petits		Pob. mitjans		Pob. grans		Total Aran	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
1801-1825	70,6	90,0	72,4	98,5	75,3	95,6	72,5	98,6
1826-1850	66,9	96,5	85,8	98,1	70,4	95,3	72,5	96,8
1851-1875	68,2	97,3	78,5	95,9	66,9	92,9	66,3	94,6
1876-1900	51,4	95,4	60,1	92,5	54,8	79,6	50,4	85,0
1901-1925	73,8	92,8	60,8	84,8	52,8	81,9	48,7	85,1
1926-1950	44,8	97,8	53,4	91,4	31,7	75,0	27,9	81,3
1951-1975	45,6	65,4	45,2	56,5	16,9	57,5	24,5	58,3
1976-1989	61,8	86,4	35,0	71,4	23,6	67,1	29,3	65,2

	Segons residència							
	Pob. petits		Pob. mitjans		Pob. grans		Total Aran	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
1801-1825	60,8	96,6	72,8	99,2	81,9	99,0	76,9	99,8
1826-1850	64,2	100,0	83,7	99,5	77,2	98,2	78,0	99,9
1851-1875	63,0	98,6	75,0	99,5	83,1	93,3	79,3	95,9
1876-1900	46,7	100,0	52,9	92,5	74,6	83,7	63,9	88,4
1901-1925	52,5	100,0	58,2	96,4	68,0	96,1	67,7	96,7
1926-1950	26,9	100,0	54,4	98,3	71,4	88,5	66,4	91,9
1951-1975	52,9	100,0	61,5	97,8	64,6	83,3	63,0	90,5
1976-1989	32,2	77,2	37,5	100,0	49,5	91,4	44,3	84,4

Font: Llibres sacramentals i registre civil dels pobles de la mostra. Elaboració pròpia.

Quadre 6.3.
Història de les cases de Gessa i relacions de parentiu entre elles

	Origen		Final		Parentiu amb altres cases de Gessa			D'altres pobles (núm.)
	Fundació 1es.dades	Causa	Clausura Ult.dades	Causa	Abans XIX	XIX-p.XX		
						Entren	Surten	
1. Amat	1787 (F)	cabal 42+45	1914...		42,45	9,71	37,65,71	
2. Anton	1851 (F)	cabaler 66	2a.XIX	a Garòs		66		
3. Autes	1508		1769	hereva->68	68			
4. Balentí	1768 (F)	compra	2a.XIX	a França		8,66	34	2
5. Barbe	1641		2a.XIX	a Aragó				1
6. Barranque	1640		p.XIX	hereu->25	56		25	
7. Belú (Girònia)	1618 (F)	cabaler 50	1876...		24,33,50,60	8	26	1
8. Benito	1725 (F)		2a.XIX	a França		20,33,62	4,7,20,48	2
9. Bernadet	1641		p.XX	venda		63,67	1	1
10. Bernat	1745 (F)		2a.XIX	a França	61			1
11. Biu	1743		2a.XIX	emigren			36,43	1
12. Buxa	1681 (F)	cabaler 68	1915...		68	41,44,48,66		1
13. Cabaler d'Anton	1825 (F)	compra	1915	venda		42		
14. Carles	1681 (F)	forasters	2a.XIX	a França	29			1
15. Carola	f.XVIII (F)		2a.XIX	a França		58	42	2
16. Carrac	1835 (F)	forasters	2a.XIX	s/successió		63		1
17. Caseta	1834 (F)		m.XIX					
18. Casila	1692 (F)	cabaler	2a.XIX	a França		67		3
19. Che	1643 (F)		2a.XIX	s/successió	33	68	73	2
20. Conte	1743		p.XX			8,24,33,38 52,62	8,54,72	
21. Currola	1824 (F)		2a.XIX	a França				
22. Esparteñé	1777 (F)		2a.XIX	a Arties				2
23. Esteve	1743		1916...			35,48,49		1
24. Fusté	1749 (F)	cabaler 26	1924...		7	52,62	20,25,36	2
25. Gaspar	1639 (F)		1915...			6,24,48		
26. Gironia	1851 (F)	separació 7	f.XIX...			7,30		1
27. Guda	1778 (F)	cabaler 33	1910...		33	65	70	1
28. Jauma	2a XVIII (F)	separació 48	m.XIX	a França	48			
29. Joan	XVIII (F)?		XVIII?		14			
30. Jordana	1681		1892...			33,62,69	26,58,59,66	1
31. Juana	1570 (F)	cabaler 42	1888...		42	34		
32. Lacreu	f.XIX (F)	forasters	p.XX...					2
33. Lobató	m.XIV		p.XX...		7,19,27,58 62,68,75	62,68	8,20,30,67	6
34. Longa	1696 (F)	cabaler	p.XX			4	31	2
35. Manteguet	1924	cabaler 38	2a.XIX	a França		38	23,44	2
36. Maña	1835 (F)	cabaler 11	1900	a França		11,24		
37. Martí	1815 (F)	cabaler 66	1920...			1,60,66		1
38. Mateu	1641	cabaler 50	2a.XIX	emigren	40,50		20,35,62,68	2
39. Maxi	1868 (F)	cabaler 41	f.XIX...			41	71	2
40. Miser	1725 (F)	cabaler 38	f.XIX	a França	38			2

	Origen		Final		Parentiu amb altres cases de Gessa			D'altres pobles (núm.)
	Fundació 1es.dades	Causa	Claustració Ult.dades	Causa	Abans XIX	XIX-p XX		
						Èntren	Surten	
41. Mulié	1824 (F)	cabaler 48	2a.XIX	a França		48,48,66	12,39	2
42. Nebot	1570		2a.XIX	a França	1,31,68	15,62	13	1
43. Nel	1842 (F)	cabal.11+44	2a.XIX			11,44,59	70	
44. Nel lo fuster	1824 (F)	cabaler 35	2a.XIX	s/successió		35	12,43	
45. Netu (Maube)	1670 (F)		1920...		1	62		2
46. Pep	1690 (F)		2a.XIX	s/successió	48	57	60,72	1
47. Pepa	1824 (F)	cabaler 66	2a.XIX	s/successió		52,66		1
48. Pepú	1780 (F)	cabaler 46	p.XX...		28,46	8	12,23,25,41 41,54	1
49. Pere	1824 (F)	cabal.52+71	f.XIX...			52,71	23	1
50. Pericot	1448		m.XIX	emigren	7,38			
51. Perrot	1820 (F)	foraster	2a.XIX?	tanquen?				1
52. Pey	1715 (F)		2a.XIX	s/successió		56	20,24,47,49	1
53. Peyó	1642 (F)		2a.XIX	a França		59		1
54. Pont Pepú	f.XIX (F)	cabal.48+20	1927...			20,48		
55. Quaquirin	2a.XIX	cabal.62+60	1927...			60,62		
56. Quico	1760 (F)		2a.XIX	a França	6,66	59,63	52	1
57. Ramon	1570		1a.XIX	venda			46	
58. Robert	1570 (F)		1926	divisió	33,66	30,62	15,53,59,66	3
59. Rosa	1848 (F)	cabal.71+30	2a.XIX	a França		30,71,58	43,56	
60. Roy	1508		m.XIX	a França	7	46	37,55,66	2
61. Sala	2a.XVIII?		1a.XIX	embargamen	10			
62. Sanjaume	1570		1917	s/successió	33	38	8,20,24,30 33,42,45,55 58	2
63. Sanset/Santa	1449		2a.XIX	a França		72	9,16,56	1
64. Sastre	1743 (F)		2a.XIX	a França				
65. Saura	1816 (F)	compra	2a.XIX	s/successió		1	27	
66. Selina	1544		2a.XIX	a França	56,58,75	30,58,60	2,4,12,37 41,47	1
67. Sirguant	1641 (F)		2a.XIX	divisió		33,68	9,18	2
68. Tera (Autes)	1508		2a.XIX		3,12,33,42	38	19,33,67,72	1
69. Tesineret/Tixiner	1570		1924...			27,43	30	2
70. Tixiné/Sabater	1640		2a.XIX	s/successió				
71. Tomelo	2a.XVIII (F)		2a.XIX	a França	30	1,39	1,49,59	
72. Ton	1824 (F)	cabaler 20	f.XIX...			20,46,66	63	
73. Tresa	1824 (F)	cabaler 62	2a.XIX	a França		19,62		1
74. Treseta	1851 (F)		2a.XIX	a França				
75. Victòria	1656 (F)	cabal.66+33	f.XVII	pubilla->	33,66			

Font: Moga-Pont, 1936. Elaboració pròpia.

LLISTA DE QUADRES

1. La vall com a entorn, el poble com a ecosistema

1. Evolució del nombre de bestiar 41
2. Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles (1910) 50
3. Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles (1986) 54

2. Moviment demogràfic i regulació del creixement

1. Estat civil dels cònjuges al matrimoni (1801-1989) 84
2. Taxes d'il·legitimitat (1801-1975) 89

3. Recursos, formes d'apropiació i diferenciació social

1. Estructura de la propietat (1953) 122
2. Propietat i parcel·lació a Vilamòs (1881-1944) 124
3. Grandària i parcel·lació per propietats (1965) i explotacions (1962) 126
4. Usos del sòl a Vilamòs (1881-1944) 130
5. Propietat del bestiar a Bausen (1894-1955) 134
6. Règims de tinença de la terra (1962-1989) 138

4. Espai domèstic i formes de residència

1. Formes de residència (1900-1986) 174
2. Direcció de l'extensió en grups residencials amb ascendents (1900-1986) 176
3. Formes de residència segons la procedència (1986) 178
4. Composició dels grups domèstics en relació amb la propietat rústica a Vilamòs (1945) 180
5. Composició dels grups domèstics en relació amb la propietat pecuària a Bausen (1894-1950) 181
6. Evolució de la composició d'algunes cases de Bausen (1888-1986) 182

5. Sobre el caràcter familiar de l'explotació pagesa

1. Calendari anual d'activitats 206
2. Relació productors/consumidors en algunes cases de Bausen (1888-1986) 217
3. Composició del grup domèstic en relació amb el treball i el consum a tres cases de Bausen (1888-1986) 218

6. La casa en la reproducció social

1. Ingressos i despeses en concepte de dots i l·legítimes a casa Lobató (XVIII-XX) 252
2. Proporció de matrimonis amb dispensa eclesial (1801-1989) 268
3. Proporció de dispenses matrimonials (1801-1925) 268

Apèndix

1.1. Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles, per subcomarques (1910).....	403
1.2. Distribució de la població en relació amb l'altitud i la grandària dels pobles, per subcomarques (1986).....	404
2.1. Recòmptes veïnals (1313-1842).....	405
2.2. Població de fet i de dret per pobles (1787-1981).....	406
2.3. Nombre de naixements als pobles de la mostra (1801-1989).....	410
2.4. Nombre de defuncions als pobles de la mostra (1801-1989).....	411
2.5. Taxes de creixement demogràfic dels pobles de la mostra (1801-1981).....	412
2.6. Taxes de creixement demogràfic (1801-1981).....	413
2.7. Taxes de mortalitat infantil (1821-1989).....	414
2.8. Edat dels difunts (1801-1989).....	414
2.9. Nombre de casaments als pobles de la mostra (1801-1989).....	415
2.10. Taxes de nupcialitat dels pobles de la mostra (1801-1981).....	416
2.11. Taxes de nupcialitat (1801-1981).....	416
2.12. Estat civil dels difunts més grans de 50 anys (1801-1989).....	417
2.13. Fills il·legítims i abandonats dels pobles de la mostra (1801-1975).....	417
2.14. Edat mitjana al primer matrimoni (1921-1989).....	418
2.15. Edat al matrimoni dels solters (1921-1989).....	418
2.16. Creixement vegetatiu i saldo migratori als pobles de la mostra (1877-1989).....	419
2.17. Taxes de migració (1878-1981).....	420
2.18. Migracions temporals segons els censos de població (1877-1981).....	420
2.19. Relació absents/població de dret segons els censos de població (1877-1981).....	421
2.20. Relació absents/població de dret segons els censos de població, per municipis (1877-1981).....	421
3.1. Distribució de la propietat i ocupació del sòl.....	422
3.2. Extensió de la propietat particular i comunal per districtes municipals.....	422
3.3. Pertinences, aprofitaments i servituds de les Muntanyes d'Utilitat Pública.....	423
3.4. Ocupació del sòl i aprofitaments de les Muntanyes d'Utilitat Pública per pobles.....	425
3.5. Estructura de la propietat a Vilamòs (1881-1944).....	426
3.6. Concentració de la propietat a Vilamòs (1881-1944).....	426
3.7. Estructura de la propietat en alguns pobles del Baix Aran (1976).....	427
3.8. Nombre i grandària de les parcel·les (1962-1989).....	428
3.9. Nombre d'explotacions en funció de la grandària (1962-1989).....	429
3.10. Nombre d'explotacions en funció de la grandària al Baix Aran (1962-1989).....	429
3.11. Propietat del bestiar a Vilamòs (1943-1957).....	430
3.12. Propietat del bestiar a es Bòrdes (1924).....	431
3.13. Propietat del bestiar per explotacions a Bausen (1912).....	432
4.1. Evolució de la mitjana de persones per grup residencial als pobles de la mostra (1900-1986).....	433
4.2. Formes de residència (1900-1986).....	434
4.3. Formes de residència als pobles de la mostra (1900-1986).....	435
4.4. Persones segons les formes de residència als pobles de la mostra (1900-1986).....	435
5.1. Evolució del bestiar de casa Fuster de Bausen (1912-1926).....	436
6.1. Proporció de contraents locals entre els matrimonis celebrats a l'Aran (1801-1989).....	437
6.2. Lloc de naixement i de residència dels cònjuges (1801-1989).....	438
6.3. Història de les cases de Gessa i relacions de parentiu entre elles.....	439

LLISTA DE MAPES, DIAGRAMES I GRÀFIQUES

1. La vall com a entorn, el poble com a ecosistema

A. Mapa de relleu	32
B. Diagrames ombrotèrmics de Vielha i el Pòrt dera Bonaigua	34
C. Disposició espacial dels pobles.....	52
D. Disposició urbanística de Vilamòs.....	53
E. Disposició dels termes municipals.....	57
F. Disposició altitudinal dels recursos	58

2. Moviment demogràfic i regulació del creixement

A. Estructura de la població al segle XVIII (1717-1787).....	64
B. Evolució demogràfica (1787-1991).....	67
C. Creixement vegetatiu a Les, Vielha i Arties (1801-1989).....	68
D. Evolució de la taxa de mortalitat infantil (1821-1789)	69
E. Estructura de la població al 1857	70
F. Evolució de les taxes de creixement demogràfic (1801-1989).....	71
G. Població de dret en funció de l'altitud i per subcomarques	73
H. Mortalitat per edats (1801-1989).....	74
I. Estructura de la població al 1920.....	74
J. Estructura de la població al 1975 i al 1986	78
K. Evolució de l'estructura d'edats a Vielha i Bausen (1877-1986)	79
L. Evolució del nombre de casaments (1801-1986)	81
M. Evolució de la taxa de nupcialitat (1801-1981).....	82
N. Edat mitjana al primer matrimoni (1921-1989)	83
O. Celibat definitiu (1801-1989)	87
P. Evolució de la taxa de migració (1878-1981).....	91
Q. Evolució dels absents als censos de població (1877-1981)	93
R. Distribució mensual dels matrimonis (1851-1900)	94
S. Distribució mensual dels naixements (1876-1900).....	95
T. Evolució de la taxa de migració per subcomarques (1878-1981).....	98
U. Evolució del moviment migratori temporal (1878-1981).....	100

3. Recursos, formes d'apropiació i diferenciació social

A. Distribució de la propietat i ocupació del sòl	111
B. Pertinençes comunals i superfície de propietat particular	114
C. Ocupacions de les Muntanyes d'Utilitat Pública	116
D. Aprofitament veinal de pastures (1960-61)	117
E. Bestiar foraster (1960-61).....	117
F. Ingressos per subhastes (1965-70)	118
G. Propietats segons la grandària a Vilamòs (1881-1944).....	121
H. Concentració de la propietat a Vilamòs (1881-1944)	144

4. Espai domèstic i formes de residència	
A. Casa Escalèr, Bausen	150
B. Disposició dels elements arquitectònics als auviatges	155
C. Disposició arquitectònica d'una casa sense especialització espacial. Casa Curet, Bausen	160
D. Disposició arquitectònica d'una casa amb especialització espacial. Casa Moreu, Betren	161
E. El grup domèstic troncal.....	170
F. Evolució de la mitjana de persones per grup residencial (1860-1986)	172
G. Evolució de les formes de residència i del nombre de persones segons les formes de residència (1900-1986).....	175
H. Curs domèstic de la casa de Joan Medan	183
I. Curs domèstic de la casa d'Agustí Baqueria	184
J. Curs domèstic de la casa de Joan Aner	185
6. La casa en la reproducció social	
A. Intercanvis i donacions als capítols matrimonials.....	239
B. Genealogia de casa Lobató.....	247
C. Lloc de naixement i lloc de residència dels nuvis (1801-1989).....	262
D. Estratègies matrimonials: dobles matrimonis	270
E. Estratègies matrimonials: casaments de vidus	271
F. Intercanvis matrimonials entre les cases de Gessa (XIX-p.XX)	281